

Rapport nummer 24 i serien
om maktelitens inkomster

Makteliten

Alltid goda tider

Landsorganisationen i Sverige

Detta är den tjugofjärde rapporten i LO-ekonomernas serie om den svenska makteliten. Rapport redovisar maktelitens inkomstutveckling under åren 1950–2022 i relation till den genomsnittliga lönen för en industriarbetare.

Årets rapport om maktelitens inkomstutveckling är skriven av Anna Almqvist, LO-ekonom.

© Landsorganisationen i Sverige 2024

Illustration omslag: Pushing Buttons, www.pushingbuttons.se

Foton omslag: Lars Forsstedt, unsplashed.com, pexels.com

Grafisk form: Pushing Buttons, www.pushingbuttons.se

Tryck: Bantorget Grafiska AB, Stockholm 2024

ISBN 978-91-566-3653-0

LO 24.02 50

Innehåll

Sammanfattning	5
Den svenska maktelitens inkomster 1950–2022	9
Metod	9
Maktelitens inkomster 2022	11
Utvecklingen över tid	15
Hur står det till med jämställdheten?	19
Kvinnor i makteliten – förändring över tid	19
Inkomstskillnader mellan män och kvinnor i makteliten	20
Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter	27
De fackliga representanternas inkomster	27
Arbetsgivarrepresentanternas inkomster	27
LO-ordföranden och Svenskt Näringslivs vd	29
Andra jämförelseinkomster	31
Jämförelse med lönen i andra yrkesgrupper	31
Arbetstidens betydelse	32
Ökande inkomstskillnader i Sverige	33
Eliten drar ifrån även mätt med andra metoder	33
Ojämligheten ökar generellt i inkomstfördelningen	34
De som har de lägsta inkomsterna halkar efter	36
Datakällor och referenser	37
Metodbilaga: om rapportserien, urval och metod	39
Urval	40
Huvudgrupper/analysgrupper	42
Datakällor	43
Sammanräknad inkomst och inkomst av tjänst	43
Referensinkomst – industriarbetarlönen	44
Genomsnittsinkomst	45
Tabellbilaga: Maktelitens inkomster 1950–2022	47

Sammanfattning

I denna rapport studeras inkomstutvecklingen för makteliten mellan 1950–2022. Vi kan konstatera att maktelitens genomsnittliga inkomst i relation till industriarbetarlönen i årets undersökning är på den näst högsta nivå som uppmätts under dessa dryga 70 år. Den genomsnittliga inkomsten för den grupp vi kallar den ekonomiska eliten – vd:arna på 50 av de största svenska företagen – motsvarar i årets undersökning 67,2 industriarbetarlöner. För makteliten är tiderna uppenbarligen alltid goda. Även när inflationen gör att vanligt folk får kämpa för att hushållsekonomin ska gå ihop och lågkonjunkturen knackar på dörren.

I makteliten ingår knappt 200 personer på höga befattningar inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden. Maktelitens inkomster jämförs i rapporten med industriarbetarlönens utveckling under samma period. Syftet är att synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut.

Skillnaderna på historiskt höga nivåer

Maktelitens inkomster i relation till industriarbetarnas löner var år 2022 på den näst högsta nivån som uppmätts i vår rapportserie. Gruppens genomsnittliga inkomst före skatt motsvarade **21,6 industriarbetarlöner**. Endast år 2021 har den genomsnittliga relativa inkomsten för gruppen varit högre; då motsvarade den 22,1 industriarbetarlöner. År 1950, denna undersöknings första år, motsvarade maktelitens genomsnittliga inkomst 11,1 industriarbetarlöner. År 1980 var skillnaden i inkomster mellan maktelit och industriarbetare som minst. Maktelitens genomsnittliga inkomst motsvarade då 4,9 industriarbetarlöner.

Den inkomst som vi mäter för makteliten är den sammanräknade inkomsten bestående av arbetsinkomst samt inkomster från kapital. Denna inkomst ger en mer rättvisande bild av den ekonomiska situationen i makteliten, jämfört med att studera endast lönen. År 2022 var den genomsnittliga sammanräknade inkomsten före skatt i makteliten drygt 8,83 miljoner kronor, att jämföra med en genomsnittlig industriarbetarlön på 408 943 kronor. Maktelitens genomsnittliga inkomst av tjänst (det vill säga inkomst exklusive kapitalinkomster) var drygt 7,58 miljoner, motsvarande 18,6 industriarbetarlöner.

67,2

industriarbetarlöner är den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten

Extrem utveckling för storbolagens direktörer

I rapporten analyseras inkomstutvecklingen för tre undergrupper inom makteliten – den ekonomiska, den demokratiska och den byråkratiska eliten. Skillnaderna i genomsnittlig inkomst mellan de tre grupperna är stora. Av de tre grupperna är det framför allt den ekonomiska eliten, vilken omfattar 50 verkställande direktörer på svenska storföretag, som har ökat sina inkomster i förhållande till industriarbetarlönen under de senaste årtiondena.

År 1950 motsvarade den genomsnittliga inkomsten i gruppen 26,1 industriarbetarlöner. 1980 var gruppens relativinkomster som lägst och motsvarande siffra var då 9,1 industriarbetarlöner. Inkomstutvecklingen i gruppen har sedan dess varit extrem. År 2022 hade de 50 direktörerna i den ekonomiska eliten, som nämndes inledningsvis, en genomsnittlig inkomst motsvarande 67,2 industriarbetarlöner. Detta är den näst högsta relativinkomsten som uppmätts i rapportserien om maktelitens inkomster, endast 2021 var relativinkomsten högre (den genomsnittliga inkomsten för gruppen motsvarade då 69,3 industriarbetarlöner).

De senaste åren, med först pandemi och därefter inflation och levnadskostnadskris, har drabbat många vanliga hushåll hårt ekonomiskt. Under pandemikrisåren pausades lönehöjningarna för Sveriges arbetare och skattebetalarna finansierade omfattande stödprogram till näringslivet. Samtidigt fortsatte maktelitens inkomster dra ifrån. År 2022 präglades av den högsta inflationen på flera decennier, snabba räntehöjningar, börsoro och oro för annalkande lågkonjunktur. Men maktelitens relativinkomster påverkades endast marginellt. År 2019 motsvarade den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten 60,2 industriarbetarlöner. Under krisåren som följt har detta gap alltså vidgats med motsvarande sju industriarbetarlöner.

De andra två elitgrupperna har betydligt lägre genomsnittsinkomster än den ekonomiska eliten. Undergruppen som vi kallar den demokratiska eliten – bestående till största delen av folk- och förtroendevalda – hade i genomsnitt en inkomst på motsvarande 4,2 industriarbetarlöner 2022. Den byråkratiska elitgruppen – högt uppsatta tjänstemän i bland annat offentlig sektor – hade i genomsnitt motsvarande 7,1 industriarbetarlöner i inkomst 2022.

De senaste åren, med först pandemi och därefter inflation och levnadskostnadskris, har drabbat många vanliga hushåll hårt ekonomiskt.

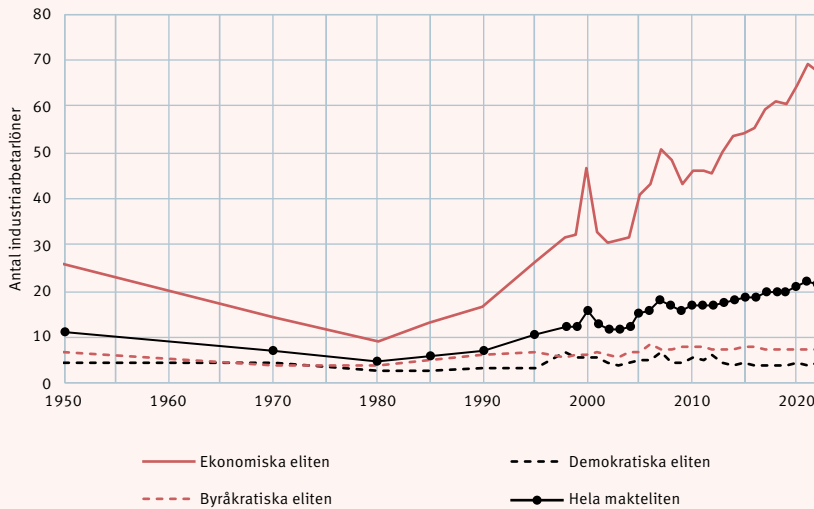

Under krisåren som följt har detta gap alltså vidgats med motsvarande sju industriarbetarlöner.

Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2022

Diagram 1.1

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Männen dominerar den ekonomiska eliten

60 procent av befattningarna i makteliten 2022 innehades av män. Skillnaderna är dock stora mellan de tre undergrupperna i undersökningen. År 2022 innehades 52 procent av befattningarna i den demokratiska eliten av kvinnor. I den byråkratiska eliten var andelen kvinnor 45 procent. Jämställdheten går dock mycket långsamt framåt i den grupp vi kallar för den ekonomiska makteliten. Före år 2000 fanns inte någon kvinna i denna grupp och 2022 är endast åtta av de 50 ledande direktörerna från näringslivet kvinnor.

Skillnaderna ännu större jämfört med flera andra yrken

I rapporten används industriarbetarlönen som jämförelseinkomst för maktelitens inkomster eftersom den finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden från 1950. Numera finns dock löne- och inkomststatistik tillgänglig även för andra yrken.

Industriarbetare är en jämförelsevis välbetald grupp inom arbetarkollektivet. Inkomsterna i makteliten blir därmed än mer uppseendeväckande när de jämförs med många andra genomsnittliga löner i arbetaryrken. Den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten motsvarade 2022 exempelvis 78,2 gånger den genomsnittliga lönen för en kriminalvårdare eller 88,8 gånger barnskötarlönen. Detta avser dessutom den genomsnittliga lönen för dessa yrken uppräknad till heltid. I realiteten är det givetvis långt ifrån alla som arbetar heltid. 46 procent av arbetarkvinnorna var exempelvis deltidsanställda år 2022.¹

8

antalet kvinnor i den ekonomiska eliten

”

Den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten motsvarade 2022 exempelvis 78,2 gånger den genomsnittliga lönen för en kriminalvårdare eller 88,8 gånger barnskötarlönen.

¹ Larsson M. (2023)

Den svenska maktelitens inkomster 1950–2022

Inledning

Den krets anställda som har de högsta befattningarna inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden återfinns inte som en egen grupp i den offentliga lönestatistiken. Vi vill synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut. Det säger också något grundläggande om vårt samhälle om skillnaderna trendmässigt ökar eller minskar.

I denna rapport redovisas maktelitens inkomstutveckling under åren 1950–2022 och jämförs med industriarbetarlönens utveckling under samma period. Metoden gör det möjligt att följa hur relationen mellan industriarbetare och den grupp som vi har definierat som makteliten i samhället har förändrats över en tidsperiod på över 70 år.

Metod

Här redogörs kort för metoden i denna rapportserie. Metod och urvalet av studerade befattningarna har i möjligaste mån hållits konstant i LOs alla tjugofyra rapporter om maktelitens inkomster och över den studerade perioden 1950–2022. Detta för att möjliggöra jämförelser över tid. En utförlig redogörelse för befattningar, urval och metod för hela rapportserien finns i rapportens metodbilaga.

VILKA INGÅR I MAKTELITEN?

I vår granskning ingår sammanlagt 197 befattningar i näringslivet, politiken och samhället i övrigt. Från början hade vi 200 befattningar men några befattningar i gruppen arbetsmarknadens parter har försvunnit genom sammanslagningar av förbund och organisationer. Makteliten – den grupp vars befattningar som vi anser har störst makt och inflytande över det svenska samhället – har valts ut utifrån elva urvalsgrupper:

- Näringslivets verkställande direktörer (50 befattningar)
- Politiker och höga tjänstemän i regering och riksdag (22 befattningar)
- Representanter för arbetsmarknadens parter (25 befattningar)
- Generaldirektörer och verkställande direktörer i statliga myndigheter och bolag (10 befattningar)
- Politiker och höga tjänstemän i de tio största kommunerna (20 befattningar)
- Chefer i kommunala eller landstingskommunala bolag och verksamheter i de tre storstadsområdena (12 befattningar)

- Representanter för det traditionella "överhettssamhället" det vill säga hovet, domstolarna, kyrkan, militären och utrikesförvaltningen (11 befattningar)
- Mediechefer/redaktörer och inflytelserika journalister (16 befattningar)
- Representanter för universitets- och forskarvärlden (10 befattningar)
- Chefsekonomer inom näringslivet och hos arbetsmarknadens parter (10 befattningar)
- Representanter för folkrörelseorganisationerna (11 befattningar)

ALL INKOMST – INTE ENBART LÖN

I denna rapport studeras maktelitens hela inkomster, inte enbart lön. Många höga befattningar medför sidouppdrag som också ger inkomster, till exempel styrelseuppdrag. De totala inkomsterna ger därför en bättre bild av den faktiska ekonomiska situation som befattningen ger än vad själva lönen gör. Det är också denna inkomst vi kan få uppgifter om från Skatteverket. De siffror som redovisas i rapporten gäller därför (när inget annat anges) de sammanlagda inkomsterna för den person som innehar en särskild befattning under granskningsåret, inte endast grundlönen för befattningen i sig.

För alla befattningar redovisas även två inkomstmått före skatt – inkomst av tjänst och sammanräknad inkomst (se Tabell 2.1 samt tabellbilagan). I den senare inkomsten ingår även överskott/underskott på kapital. Generellt (om annat ej anges) görs jämförelserna med industriarbetarlönen i denna rapport utifrån den sammanräknade inkomsten före skatt. Välbetalda befattningar innebär ofta att innehavaren med tiden kan bygga upp en förmögenhet som genererar kapitalinkomster. Dessutom är delar av kapitalinkomsterna också direkt en del av ersättningen till många vd:ar genom att de vid tillfälle fått till exempel aktier som en form av incitamentsprogram. Vi anser att det ger en mer rättvisande bild av elitens ekonomiska situation om vi utgår från den sammanräknade inkomsten för makteliten, i stället för enbart inkomst av tjänst (se vidare diskussion i metodbilagan).

I rapporten redovisas genomsnittsinkomsten för hela makteliten och för undergrupperna inom makteliten. För att ge en rättvisande bild av gruppens generella inkomstläge använder vi oss i Makteliten-rapporterna av ett "inkomsttak". Inkomster som överskrider 200 industriarbetarlöner har i sammanräkningen satts till motsvarande taket. Detta för att enskilda personer med väsentligt högre inkomst än övriga i gruppen inte ska få ett orimligt stort genomslag på genomsnittet. I årets undersökning har tre personer inkomster överstigande detta tak.²

INDUSTRIARBETARLÖNEN

Ambitionen i denna rapportserie är att studera inkomstutvecklingen för samhällets maktelit. I rapporten jämförs gruppens inkomster med den genomsnittliga industriarbetarlönen. Skälet till att vi valt just industriarbetarlönen som jämförelse är att denna lön finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden. Valet av industriarbetarlönen som referenspunkt, snarare än lönen för någon annan löntagargrupp, möjliggör därmed att utvecklingen kan studeras över lång tid. För år 2022 var den genomsnittliga industriarbetarlönen 408 943 kronor om året (eller drygt 34 000 kronor i månaden). Inom arbetarkollektivet är detta en jämförelsevis hög lön, men industriarbetarlönen är lägre än genomsnittslönen för samtliga anställda.

² Se vidare diskussion i metodbilagan.

Maktelitens inkomster 2022

Den genomsnittliga inkomsten för hela makteliten, såsom vi definierat den, var 21,6 gånger högre än en industriarbetarlön år 2022. Det innebär att den genomsnittliga sammanräknade inkomsten före skatt för denna grupp var drygt 8,83 miljoner kronor (drygt 736 000 kronor i månaden). Inom makteliten finns det dock stora skillnader mellan de olika urvalsgrupperna (Tabell 2.1 och Diagram 2.2).

STORBOLAGENS VD:AR I EN KLASS FÖR SIG

Urvalsgruppen med högst genomsnittlig inkomst är den grupp vi kallar näringslivsgruppen, bestående av 50 verkställande direktörer i de största bolagen inom sju branscher i Sverige. I gruppen är den genomsnittliga inkomsten nästan 27,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 67,2 industriarbetarlöner.

Som nämndes ovan har tre personer i årets makteliten-undersökning inkomster överstigande vårt inkomsttak på motsvarande 200 industriarbetarlöner. Alla tre personerna ingår i näringslivsgruppen (deras inkomster motsvarar 215, 457 respektive 1 633 industriarbetarlöner). Om inkomsttaket inte hade använts skulle genomsnittet för direktörerna ha blivit inkomster som är 101,4 gånger högre än en industriarbetarlön.

27,5
miljoner kronor

den genomsnittliga inkomsten för
storbolagens vd:ar.

STATLIGA BOLAGEN ANPASSAR SIG TILL PRIVATA NÄRINGSLIVETS NIVÅER

Som nummer två i denna inkomstliga kom 2022 gruppen generaldirektörer för myndigheter och vd:ar i statliga bolag. Dessa hade en genomsnittlig inkomst på motsvarande 20,2 industriarbetarlöner. Inom gruppen är det dock stor skillnad mellan inkomsterna för de verkställande direktörerna på de statligt hel- och delägda bolagen och för generaldirektörerna och cheferna på de statliga verken i urvalet. Den genomsnittliga inkomsten för vd:arna på de fem statligt hel- eller delägda bolagen i urvalet var 2022 motsvarande 29 industriarbetarlöner, medan motsvarande siffra för generaldirektör/chef på de fyra verk som ingår i urvalet var 7 industriarbetarlöner. Sedan bolagiseringen av statliga myndigheter inleddes i början på 1990-talet har lönerna för de högsta cheferna i dessa verksamheter alltmer anpassat sig till det privata näringslivets nivåer.

HÖGA INKOMSTER I HELA ELITEN

Inkomsterna i näringslivsgruppen samt i gruppen generaldirektörer för myndigheter och vd:ar i statliga bolag sticker ut i vår undersökning. Men även i resten av makteliten är inkomsterna många gånger högre än industriarbetarlönen.

Den tredje högsta genomsnittsinkomsten bland urvalsgrupperna hade gruppen som består av chefer inom media samt redaktörer och inflytelserika journalister. Denna grupp hade 2022 en genomsnittlig inkomst motsvarande 7,4 industriarbetarlöner. Inkomsten för TV4:s vd motsvarade 19,6 gånger industriarbetarlönen³ och sticker ut i gruppen. Om denna befattning exkluderas från sammanräkningen är gruppens genomsnittliga inkomst 6,6 gånger högre än industriarbetarlönen.

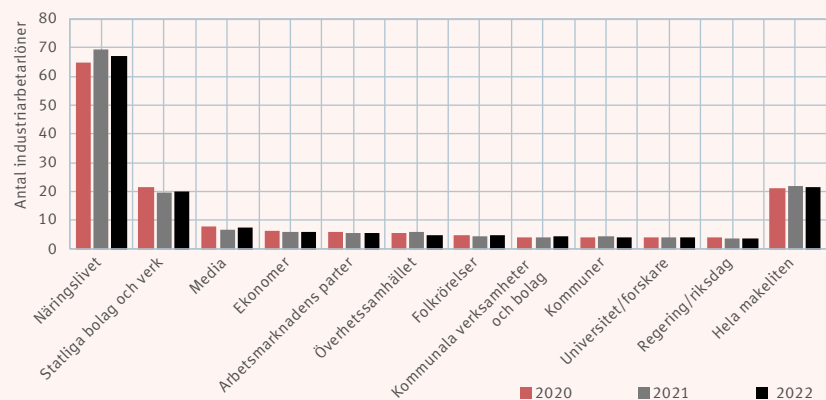
”

Sedan bolagiseringen av statliga myndigheter inleddes i början på 1990-talet har lönerna för de högsta cheferna i dessa verksamheter alltmer anpassat sig till det privata näringslivets nivåer.

³ Avser 2021 års inkomst på grund av byte av person på positionen under 2022

Inkomsterna i maktelitens urvalsgrupper 2020–2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Rankat efter genomsnittsinkomsten i gruppen, kommer därefter den grupp vi kallar ekonomgruppen (chefsekonomerna på tre stora banker och hos fem av arbetsmarknadens parter, samt vd:n för Stockholmsbörsen och generaldirektören för Finansinspektionen). Den genomsnittliga inkomsten i denna grupp var 2022 motsvarande 6,1 industriarbetarlöner. Inkomsten för vd:n för Stockholmsbörsen sticker ut i gruppen, med en inkomst på motsvarande 17,8 industriarbetarlöner. Exkluderas denna befattning från ekonomgruppen blir den genomsnittliga relativinkomsten i stället 4,8 industriarbetarlöner.

Gruppen som består av representanter för arbetsmarknadens parter hade en genomsnittlig inkomst som var 5,6 gånger högre än industriarbetarlönen. Här är skillnaderna dock stora mellan arbetsgivar- respektive arbetstagarrepresentanterna, vilket vi studerar närmare i kapitel 3 i den här rapporten.

I urvalsgruppen vi kallar överhettssamhället ingår representanter från hovet (inklusive Kungen), domstolarna, kyrkan, militären och utrikesförvaltningen. Gruppen hade 2022 en sammanräknad inkomst på motsvarande 4,9 industriarbetarlöner. Kungen hade 2022 en inkomst på motsvarande 12,1 industriarbetarlöner. Om denna befattning exkluderas är gruppens genomsnittliga inkomst 4,2 gånger högre än industriarbetarlönen.

De högst uppsatta personerna inom Sveriges folkrörelser hade också en genomsnittlig inkomst 2022 motsvarande 4,9 industriarbetarlöner. I denna grupp sticker inkomsterna för ordföranden för KF (med en inkomst på motsvarande 16 industriarbetarlöner) samt vd för LRF (motsvarande 9,1 industriarbetarlöner) ut uppåt. Den genomsnittliga inkomsten i gruppen exklusive dessa positioner motsvarade 3,1 industriarbetarlöner.

Den genomsnittliga inkomsten i urvalsgruppen med chefer för kommunala och landstingskommunala bolag och verksamheter motsvarade 4,6 industriarbetarlöner år 2022. Gruppen med politiker och höga tjänstemän i de tio största kommunerna hade en genomsnittlig relativinkomst på 4,2 industriarbetarlöner, medan motsvarande siffra för gruppen med representanter för universitets- och forskarvärlden var 4. Lågst genomsnittlig inkomst inom makteliten hade 2022 urvalsgruppen bestående av politiker och höga tjänstemän i regering och riksdag. Den genomsnittliga inkomsten var i denna grupp 3,8 gånger högre än industriarbetarlönen.⁴

⁴ På grund av riksdagsval under 2022 var det under året byte av person som innehade en stor del av positionerna i denna grupp. Vid byte av person på en position under det studerade året används fjolårets inkomster för positionen istället.

Inkomst av tjänst samt sammanräknad inkomst för samtliga urvalsgrupper, 2022

Antal befattningar och inkomst i antal industriarbetarlöner

	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Män och kvinnor			
Näringslivet	50	55,8	67,2
Regering/riksdag	22	3,8	3,8
Arbetsmarknadens parter	25	5,7	5,6
Statliga bolag och verk	10	20,1	20,2
Kommuner	20	3,7	4,2
Kommunala verksamheter och bolag	12	4,3	4,6
Överhetssamhället	11	3,9	4,9
Universitet	10	4	4
Media	16	7,3	7,4
Ekonomer	10	6,1	6,1
Folkrörelseorganisationer	11	4,9	4,9
Alla	197	18,6	21,6
Män			
Näringslivet	42	58	71,4
Regering/riksdag	9	4,3	4,2
Arbetsmarknadens parter	10	7,8	7,9
Statliga bolag och verk	2	15,2	15,5
Kommuner	14	3,5	3,4
Kommunala verksamheter och bolag	6	4,9	4,9
Överhetssamhället	7	4,1	5,8
Universitet	7	4,4	4,5
Media	9	8	8,2
Ekonomer	6	7	7
Folkrörelseorganisationer	7	5,3	5,2
Alla	119	24,1	29
Kvinnor			
Näringslivet	8	44	45,2
Regering/riksdag	13	3,4	3,6
Arbetsmarknadens parter	15	4,2	4,1
Statliga bolag och verk	8	21,3	21,4
Kommuner	6	4,4	6,2
Kommunala verksamheter och bolag	6	3,7	4,3
Överhetssamhället	4	3,5	3,4
Universitet	3	3	3
Media	7	6,4	6,4
Ekonomer	4	4,8	4,8
Folkrörelseorganisationer	4	4,2	4,2
Alla	78	10	10,3

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

EN JÄMFÖRELSE MELLAN DEN EKONOMISKA, DEN DEMOKRATISKA OCH DEN BYRÅKRATISKA ELITEN

I var och en av de elva urvalsgrupperna ingår det för få personer för att det ska gå att dra några större slutsatser kring inkomstutvecklingen över tid i respektive grupp. Flera av grupperna består bara av sammanlagt tio befattningar. För att möjliggöra jämförelser över tid har vi skapat tre större huvudgrupper.

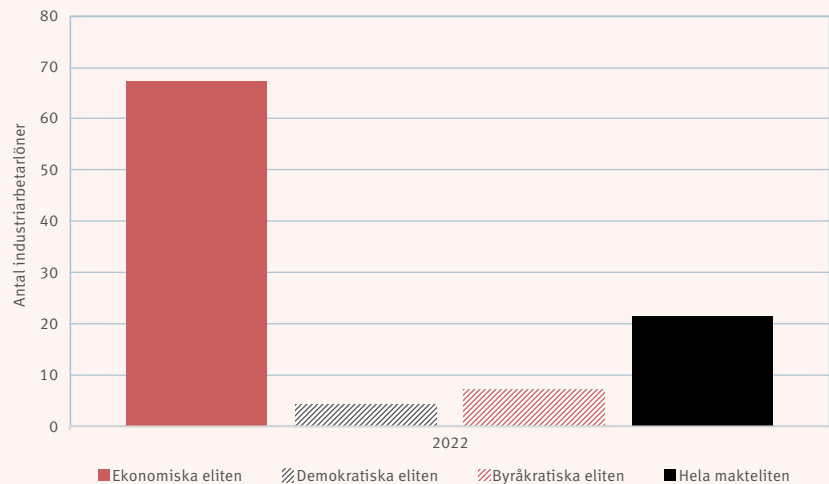
- Den första gruppen, som vi kallar den *ekonomiska eliten*, består av representanter för näringslivet (50 personer). Detta är samma grupp som urvalsgruppen kallad "näringslivsgruppen".
- Den andra gruppen, den *demokratiska eliten*, består primärt av folk- och förtroendevalda (52 personer). Här ingår politiker på nationell såväl som kommunal nivå, förtroendevalda bland arbetsmarknadens parter samt högt uppsatta inom folkrörelseorganisationerna.
- Övriga (95 personer) ingår i en grupp som vi valt att kalla den *byråkratiska eliten* – det vill säga högt uppsatta tjänstemän med mycket makt i samhället. Här finns de statliga och kommunala cheferna, överhettssamhället, media, universiteten, ekonomerna, cirka hälften av gruppen arbetsmarknadens parter samt några (ej folkvalda) befattningar från urvalsgruppen regering/riksdag.

Diagram 2.2 visar den genomsnittliga sammanräknade inkomsten år 2022 i de tre analysgrupperna, uttryckt i antal industriarbetarlöner.

Inkomsterna i maktelitens huvudgrupper, 2022

Diagram 2.2

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Den byråkratiska eliten hade en genomsnittlig sammanräknad inkomst på motsvarande 7,1 industriarbetarlöner. Motsvarande siffra för den demokratiska eliten var 4,2 industriarbetarlöner.

Den ekonomiska eliten hade en genomsnittlig inkomst motsvarande 67,2 industriarbetarlöner år 2022. De två övriga grupperna hade betydligt lägre inkomster. Den byråkratiska eliten hade en genomsnittlig sammanräknad inkomst på motsvarande 7,1 industriarbetarlöner. Motsvarande siffra för den demokratiska eliten var 4,2 industriarbetarlöner.

I vad vi kallar den byråkratiska eliten är det ett antal befattningar som utmärker sig genom att de har avsevärt högre sammanräknade inkomster än personerna i resten av gruppen. Mest iögonfallande är inkomsterna för Telia Companys vd (inkomst motsvarande 49,8 industriarbetarlöner),

Vattenfalls vd (38,2) och PostNords vd (30,5). Befattningarna med högst inkomster inom gruppen är alltså vd:ar inom näringslivet men har i vår analys inkluderats i den byråkratiska eliten snarare än den ekonomiska. Anledningen är att det är fråga om befattningar på statligt hel- eller delägda bolag som inkluderats i urvalet på grund av deras samhällsfunktioner; ej på grund av deras bolagsstorlek. Flera av de statliga bolagen bolagiserades också under undersökningsperioden.

I den grupp vi kallar den demokratiska eliten motsvarade den genomsnittliga inkomsten 4,2 industriarbetarlöner. Även i denna grupp utmärker sig ett par befattningar med särskilt höga inkomster. Det gäller Svenskt Näringslivs ordförande som hade en sammanräknad inkomst motsvarande 17,2 industriarbetarlöner och KFs ordförande som hade en inkomst på 16 gånger industriarbetarlönen.

Utvecklingen över tid

Skillnaden mellan maktelitens genomsnittliga inkomster och industriarbetarlönen har varierat stort under den tidsperiod som vi studerat. Diagram 2.3 visar utvecklingen för de tre grupperna från år 1950 och fram till 2022.

För samtliga befattningar i makteliten motsvarade den genomsnittliga sammanräknade inkomsten 11 industriarbetarlöner år 1950. År 1980 var samma genomsnitt som lägst. Det låg då på fem gånger en industriarbetarlön. Under denna period, i början på 1980-talet, var inkomtskillnaderna som minst i Sverige, mätt även med andra mått. År 1995 var makteliten åter tillbaka på ungefär samma nivå som för år 1950. År 2022 hade personerna i makteliten i genomsnitt en sammanräknad inkomst på motsvarande 21,6 industriarbetarlöner. Detta är den näst högsta genomsnittliga relativinkomsten vi uppmätt för makteliten.⁵

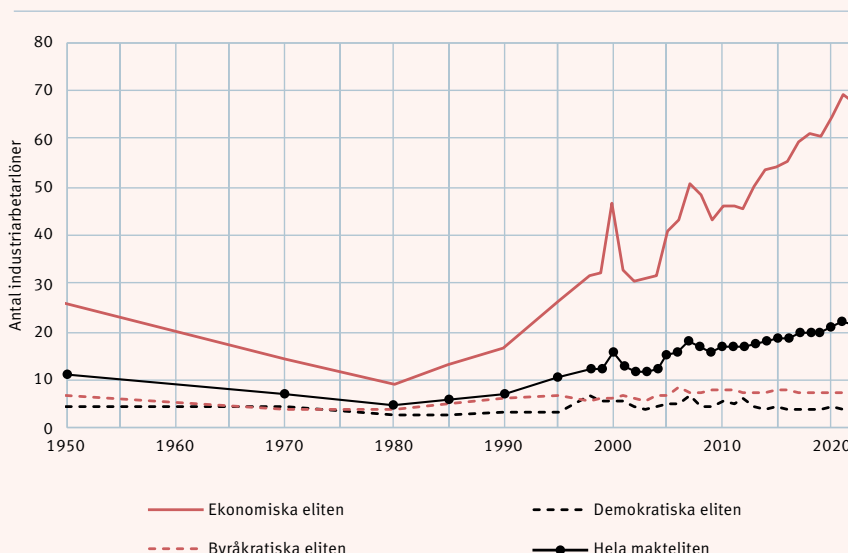

För samtliga befattningar i makteliten motsvarade den genomsnittliga sammanräknade inkomsten 11 industriarbetarlöner år 1950. År 1980 var samma genomsnitt som lägst. Det låg då på fem gånger en industriarbetarlön.

Inkomstutvecklingen i maktelitens huvudgrupper 1950–2022

Diagram 2.3

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

⁵ Under perioden 1950–1995 har vi endast data för åren 1950, -70, -80, -85, -90, -95.

Relativinkomsten i den ekonomiska eliten påverkades dock inte negativt av pandemikrisen – tvärtom ökade gruppens relativinkomst kraftigt både år 2020 och år 2021.

2019- 2022

Mellan 2019–2022 vidgades inkomstgapet mellan storbolagens direktörer och industriarbetaren med motsvarande sju industriarbetarlöner.

KRAFTIG INKOMSTÖKNING I DEN EKONOMISKA ELITEN

Den ekonomiska eliten hade år 1950 en inkomst som var 26 gånger högre än en industriarbetares lön. Mellan 1950 och 1980 minskade inkomstskillnaderna och relativinkomsten för gruppen var som lägst år 1980. Detta år motsvarade den genomsnittliga inkomsten i denna grupp nio industriarbetarlöner. Under 1980-talet började skillnaden mellan den ekonomiska elitens inkomster och industriarbetarlönen öka igen, för att år 1995 vara tillbaka på 1950 års nivå.

Under några år i början av 2000-talet verkade det som om skillnaderna mellan en vanlig löntagare och den ekonomiska eliten hade kulminerat år 2000. Detta år motsvarade den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten 46 industriarbetarlöner. Denna höga siffra överträffades dock senare av inkomstnoteringarna i näringslivsgruppen för åren 2008 och 2007 med 48 respektive 51 industriarbetarlöner. Efter en tillfällig nedgång efter finanskrisen har den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten därefter trendmässigt ökat. År 2021 motsvarade den genomsnittliga inkomsten i gruppen 69,3 gånger industriarbetarlönen. Detta är den högsta relativinkomst som uppmätts under vår undersökningsperiod. Mellan 2021 och 2022 minskade skillnaderna något och ekonomiska elitens genomsnittliga inkomst motsvarade alltså i årets undersökning 67,2 industriarbetarlöner. Detta är dock fortfarande den näst högsta uppmätta relativinkomsten.

Såväl efter finanskrisen som IT-kraschen minskade alltså relativinkomsten för den ekonomiska eliten. Relativinkomsten i den ekonomiska eliten påverkades dock inte negativt av pandemikrisen – tvärtom ökade gruppens relativinkomst kraftigt både år 2020 och år 2021. I årets undersökning ser vi en viss minskning jämfört med 2021, vilket möjligen kan kopplas till det oroliga ekonomiska och geopolitiska läget 2022. Med tanke på att 2022 präglades av den högsta inflationen på flera decennier, snabba räntehöjningar, börsoro och oro för annalkande lågkonjunktur får dock påverkan anses vara marginell. Sammantaget har också de senaste åren – kriserna till trots – varit mycket goda tider för den ekonomiska eliten. Mellan 2019–2022 vidgades inkomstgapet mellan storbolagens direktörer och industriarbetaren med motsvarande sju industriarbetarlöner.

MINDRE DRAMATISK UTVECKLING I RESTEN AV MAKTELITEN

I Diagram 2.4 visas relativinkomstutvecklingen för den demokratiska och den byråkratiska eliten. Den demokratiska eliten hade år 1950 en sammanräknad genomsnittlig inkomst motsvarande drygt 4 industriarbetarlöner. Från denna nivå skedde en nedgång till som lägst knappt tre industriarbetarlöner år 1980. Någon gång efter år 1985 började även inkomsterna i denna grupp att öka snabbare än industriarbetarnas och år 1998 var relationen ungefär sju till ett. Under 2000-talet har den demokratiska elitens relativa inkomster varierat stort utan tydlig långsiktig trend. Som störst var de 2007, då den sammanräknade genomsnittliga inkomsten i gruppen var 6,7 industriarbetarlöner. De senaste årens mätningar har visat på historiskt sett jämförelsevis låga relativa inkomster i den demokratiska eliten; den genomsnittliga sammanräknade inkomsten för 2022 motsvarade 4,2 industriarbetarlöner.

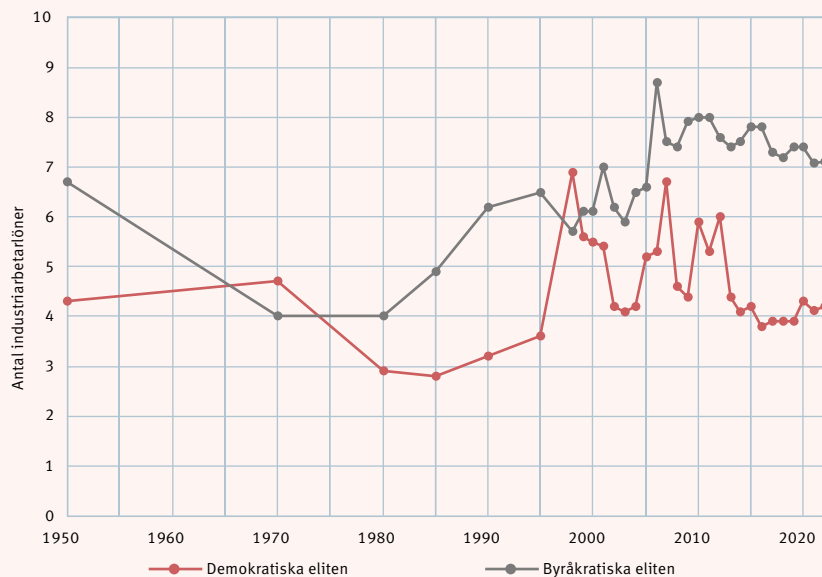
Inkomsterna i den byråkratiska eliten motsvarade startåret 1950 nästan sju industriarbetarlöner. Utvecklingen följer ett liknande mönster som för övriga elitgrupper. Skillnaderna var som minst i början av 1980-talet (mot-

svarande 4 industriarbetarlöner), för att sedan öka. Under de senaste 15 åren har dock skillnaderna legat förhållandevis konstant. År 2022 motsvarade gruppens genomsnittliga inkomst 7,1 industriarbetarlöner.

Diagram 2.4

Inkomstutvecklingen i demokratiska och byråkratiska eliten 1950–2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Inkomsten i maktelitens huvudgrupper 1950–2022

Tabell 2.2

Antal befattningar och genomsnittlig sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner

År	Ekonomiska eliten		Demokratiska eliten		Byråkratiska eliten		Hela makteliten	
	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner
1950	50	26,1	58	4,3	80	6,7	188	11,1
1970	50	14,2	59	4,7	89	4	198	7,2
1980	49	9,1	60	2,9	91	4	200	4,9
1985	50	13,1	60	2,8	90	4,9	200	5,9
1990	50	16,5	60	3,2	92	6,2	202	7,2
1995	49	26,3	61	3,6	92	6,5	202	10,4
1998	50	31,9	56	6,9	95	5,7	201	12,5
1999	50	32,4	56	5,6	91	6,1	197	12,5
2000	50	46,4	53	5,5	98	6,1	200	16
2001	50	33	53	5,4	98	7	200	13,1
2002	50	30,2	52	4,2	97	6,2	199	11,7
2003	50	30,8	52	4,1	97	5,9	199	11,7
2004	50	31,7	52	4,2	97	6,5	199	12,2
2005	50	40,7	52	5,2	96	6,6	198	14,9
2006	50	43	52	5,3	96	8,7	198	15,5
2007	50	50,8	52	6,7	96	7,5	198	18,2
2008	50	48,1	50	4,6	97	7,4	197	17
2009	50	42,5	50	4,4	97	7,9	197	15,8
2010	50	45,9	50	5,9	97	8	197	17
2011	50	46	50	5,3	97	8	197	17
2012	50	45,5	50	6	97	7,6	197	16,8
2013	50	49,9	51	4,4	96	7,4	197	17,4
2014	50	53,7	51	4,1	96	7,5	197	18,3
2015	50	54,3	51	4,2	96	7,8	197	18,7
2016	50	55,1	51	3,8	96	7,8	197	18,8
2017	50	59,2	52	3,9	95	7,3	197	19,6
2018	50	60,8	52	3,9	95	7,2	197	19,9
2019	50	60,2	52	3,9	95	7,4	197	19,9
2020	50	64,8	52	4,3	95	7,4	197	21,1
2021	50	69,3	52	4,1	95	7,1	197	22,1
2022	50	67,2	52	4,2	95	7,1	197	21,6

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Hur står det till med jämställdheten?

Makteliten utgörs av fler män än kvinnor. 40 procent eller 78 av 197 maktbefattningar i vår undersökning innehades 2022 av kvinnor, en mindre ökning sedan 2021 då andelen var 39 procent.

Kvinnor i makteliten – förändring över tid

Även om det fortfarande är en större andel män än kvinnor i makteliten så har antalet kvinnor i gruppen ökat förhållandevis stadigt sedan 1970-talet. Både 1950 och 1970 fanns endast en kvinna med i urvalet. År 1980 var det sex kvinnor som innehade någon av befattningarna i makteliten. År 1990 hade denna siffra fördubblats.

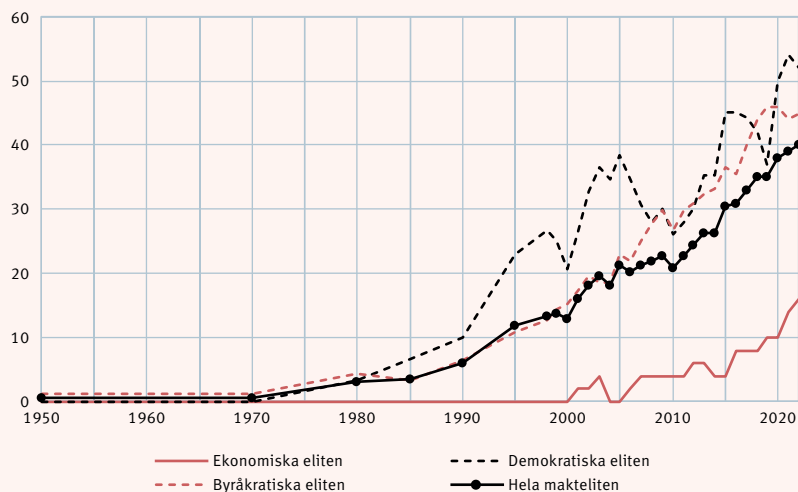
Utvecklingen har dock gått olika fort i olika delar av makteliten. I den ekonomiska eliten är kvinnorna fortfarande mycket kraftigt underrepresenterade. År 2022 var de endast åtta (16 procent) och så sent som 2000 fanns inte en enda kvinna med bland de 50 vd:arna i näringslivet. I den demokratiska eliten var andelen kvinnor 52 procent 2022 och i den byråkratiska eliten innehades 45 procent av befattningarna av kvinnor.

Både 1950 och 1970 fanns endast en kvinna med i urvalet.

Andel kvinnor i maktelitens tre huvudgrupper 1950–2022

Procent

Källa: Egna beräkningar baserade på årsredovisningar och andra offentliga källor.

Inkomstskillnader mellan män och kvinnor i makteliten

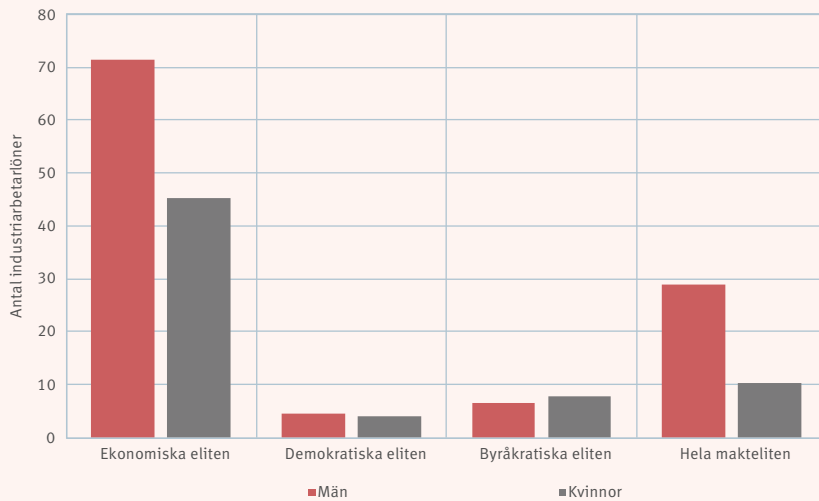
År 2022 var medelinkomsten för kvinnorna i makteliten 36 procent av männens medelinkomst. Att kvinnornas genomsnittsinkomst var så mycket lägre än männens beror till absolut största del på att ett mycket litet antal kvinnor återfinns i den bäst betalda undergruppen – den ekonomiska eliten. Men skillnaden beror även på att de kvinnor som ingår i undergruppen den ekonomiska eliten har väsentligt lägre genomsnittsinkomst än männen i samma grupp.

I den ekonomiska eliten finns alltså endast åtta kvinnor. Dessa har en betydligt högre inkomst än genomsnittet för alla kvinnor, men – som sagt – en väsentligt lägre genomsnittsinkomst än männen i samma grupp. Genomsnittsinkomsten för kvinnorna i den ekonomiska eliten var 2022 motsvarande 45,1 industriarbetarlöner; att jämföra med den genomsnittliga inkomsten för männen i gruppen som var motsvarande 71,4 industriarbetarlöner. Även i den demokratiska eliten var genomsnittsinkomsten 2022 högre för männen än för kvinnorna. Den genomsnittliga inkomsten för kvinnorna i gruppen motsvarade 3,9 industriarbetarlöner medan genomsnittet för männen var 4,5. I den byråkratiska eliten hade kvinnorna dock en avsevärt högre genomsnittsinkomst än männen år 2022. Kvinnorna i gruppen hade 2022 en medelinkomst på motsvarande 7,9 industriarbetarlöner; samma siffra för männen i gruppen var 6,5. Detta berodde på att befattningar som vd på alla statligt hel- och delägda bolag som ingår i urvalet detta år innehades av kvinnor.

Diagram 3.2

Inkomst för män och kvinnor i maktelitens huvudgrupper, 2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

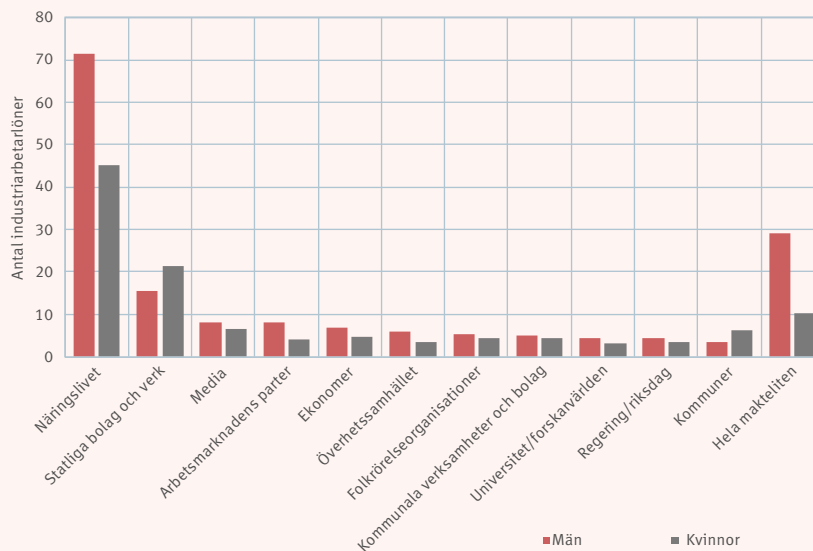
Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Om inkomsterna i de mindre urvalsgrupperna studeras är det två grupper där kvinnorna hade en högre genomsnittsinkomst än männen år 2022 – gruppen med verkställande direktörer och generaldirektörer på statliga bolag och verk samt gruppen med politiker och höga tjänstemän i de tio största kommunerna (Diagram 3.3).

Diagram 3.3

Inkomst för män och kvinnor i maktelitens urvalsgrupper, 2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Sedan 1980 har inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor i hela makteliten ökat

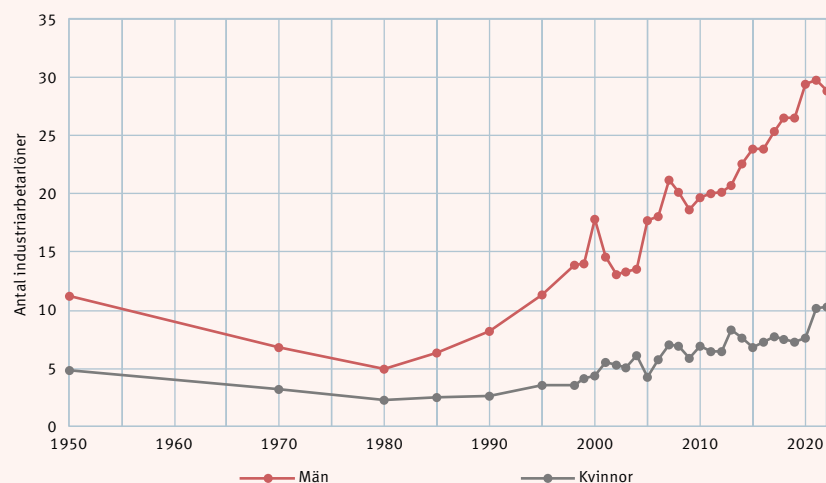
Sedan 1980 har inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor i hela makteliten ökat (Diagram 3.4). 1980 hade kvinnorna i makteliten i genomsnitt nästan hälften av männens inkomster (cirka 45 procent). Därefter har skillnaderna trendmässigt ökat med undantag för första delen av 2000-talet (då den starkt mansdominerade ekonomiska eliten hade lägre relativa inkomster under några år).

Perioden före 1990 innehöll makteliten dock mycket få kvinnor. 1980 innehades endast sex av 200 befattningar i makteliten av kvinnor. Utvecklingen mot ökade inkomstskillnader mellan män och kvinnor i hela makteliten beror till stor del på att även om andelen kvinnor ökat stort sedan dess, har andelen främst ökat i de undergrupper där inkomsterna är jämförelsevis låga. Andelen kvinnor i den ekonomiska eliten är fortfarande mycket låg, samtidigt som ersättningarna till denna grupp ökat enormt under de senaste decennierna.

Inkomstutvecklingen i makteliten för män och kvinnor 1950–2022

Diagram 3.4

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Inkomsterna för kvinnor respektive män i makteliten, 1950–2022

Antal befattningar och genomsnittlig sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner

	Kvinnor		Män	
	Antal	Industriarbetarlön	Antal	Industriarbetarlön
Ekonomiska eliten				
1950	0	0	50	26,1
1970	0	0	50	14,2
1980	0	0	49	9,1
1985	0	0	50	13,1
1990	0	0	50	16,5
1995	0	0	49	26,3
1998	0	0	50	31,9
1999	0	0	50	32,4
2000	0	0	50	46,4
2001	1	29,5	49	33
2002	1	26,7	49	30,3
2003	2	14,8	48	31,5
2004	0	0	50	31,7
2005	0	0	50	40,7
2006	1	50,6	49	42,7
2007	2	62,1	48	50,3
2008	2	58,9	48	47,7
2009	2	30,1	48	43
2010	2	46,1	48	45,9
2011	2	40,2	48	46,3
2012	3	34,2	47	46,2
2013	3	65,2	47	48,9
2014	2	66	48	53,2
2015	2	59,6	48	54
2016	4	40,7	46	56,4
2017	4	50,2	46	60
2018	4	47,9	46	61,9
2019	5	38,5	45	62,6
2020	5	38,5	45	67,7
2021	7	46	43	73,1
2022	8	45,1	42	71,4

	Kvinnor		Män	
	Antal	Industriarbetarlön	Antal	Industriarbetarlön
Demokratiska eliten				
1950	0	0	58	4,3
1970	0	0	59	4,7
1980	2	2,2	58	2,9
1985	4	2,1	56	2,9
1990	6	2,5	54	3,3
1995	14	3,2	47	3,8
1998	15	3,4	41	4,2
1999	14	3,5	42	6,3
2000	11	3,5	42	6,1
2001	14	3,5	39	6,1
2002	17	3,4	35	4,5
2003	19	3,4	33	4,6
2004	18	3,6	34	4,5
2005	20	3,5	32	6,3
2006	18	3,6	34	6,2
2007	16	4	36	7,9
2008	14	4	36	4,7
2009	15	3,9	35	4,7
2010	13	4,5	37	4,8
2011	14	3,6	36	5,9
2012	15	3,5	35	7
2013	18	3,3	33	5
2014	18	3,4	33	4,5
2015	23	3,9	28	4,5
2016	23	3,2	28	4,3
2017	23	3,5	29	4,2
2018	22	3,5	30	4,3
2019	19	3,6	33	4,1
2020	26	4,3	26	4,4
2021	28	4,1	24	4,1
2022	27	3,9	25	4,5

	Kvinnor		Män	
	Antal	Industriarbetarlön	Antal	Industriarbetarlön
Byråkratiska eliten				
1950	1	4,9	79	6,8
1970	1	3,2	88	4
1980	4	2,4	87	4
1985	3	3,1	87	4,9
1990	6	2,7	86	6,5
1995	10	4,2	82	6,8
1998	12	3,6	83	8
1999	13	4,9	78	6,3
2000	15	5	83	4,3
2001	17	5,7	80	7,3
2002	19	5,7	79	6,3
2003	18	5,8	79	6
2004	18	8,6	79	6
2005	22	5	74	7,1
2006	21	4,8	75	9,8
2007	24	4,5	72	8,4
2008	27	4,4	70	8,6
2009	29	5,2	68	9,1
2010	26	5	71	9
2011	29	5,6	68	9
2012	30	5,2	67	8,7
2013	31	5,7	65	8,2
2014	32	6,4	64	8
2015	35	5,6	61	9,1
2016	34	6	62	8,7
2017	38	5,9	57	8,3
2018	42	5,8	53	8,3
2019	44	5,3	51	9,2
2020	44	6,2	51	8,4
2021	42	8,3	53	6,1
2022	43	7,9	52	6,5

	Kvinnor		Män	
	Antal	Industriarbetarlön	Antal	Industriarbetarlön
Hela makteliten				
1950	1	4,9	187	11,2
1970	1	3,2	197	6,8
1980	6	2,3	194	5
1985	7	2,5	193	6,4
1990	12	2,6	190	8,2
1995	24	3,6	178	11,4
1998	27	3,6	174	13,9
1999	27	4,2	170	14
2000	26	4,4	174	17,8
2001	32	5,5	167	14,6
2002	36	5,3	163	13,1
2003	39	5,1	160	13,3
2004	36	6,1	163	13,6
2005	42	4,3	156	17,7
2006	40	5,8	158	18,1
2007	42	7,1	156	21,2
2008	43	6,9	154	20,1
2009	45	5,9	152	18,7
2010	41	6,9	156	19,7
2011	45	6,5	152	20
2012	48	6,5	149	20,1
2013	52	8,3	145	20,7
2014	52	7,7	145	22,6
2015	60	6,8	137	23,9
2016	61	7,3	136	23,9
2017	65	7,8	132	25,4
2018	68	7,5	129	26,5
2019	68	7,3	129	26,5
2020	75	7,7	122	29,4
2021	77	10,2	120	29,7
2022	78	10,3	119	29

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter

Vi har återkommande i rapportserien om makteliten gjort en särskild fördjupad granskning av inkomsterna för företrädarna för arbetsmarknadens parter, så även i denna rapport. I detta kapitel redovisas hur inkomsterna utvecklats för den elit som utgörs av arbetsmarknadens parter, jämfört med industriarbetarlönen och övriga makteliten.

De fackliga representanternas inkomster

Arbetstagarsidan i undersökningen om makteliten inkluderar femton befattningar. Bland annat ordföranden för de tre centralorganisationerna samt för sju stora fackförbund. Medelinkomsten för denna grupp av arbetstagarrepresentanter i vår undersökning var 2022 motsvarande 3,3 industriarbetarlöner.

Från LO ingår ordförande, avtalssekreterare samt kanslichef i denna urvalsgrupp. Från LO-förbunden ingår 2022 ordförande för Kommunal, IF Metall och Handels samt ekonomichef för Kommunal och för IF Metall. Medelinkomsten för denna grupp om åtta personer var 2022 motsvarande 3 industriarbetarlöner.⁶

I Diagram 4.1 och Tabell 4.1 visas hur de fackliga företrädarnas inkomster utvecklats i relation till industriarbetarlönen. Här finns det inget tydligt mönster över tiden. Störst var skillnaden år 1998 till 2000 och 2004 då inkomsterna i gruppen motsvarade drygt fyra industriarbetarlöner. De fackliga företrädarnas inkomster har under hela undersökningsperioden legat på mellan motsvarande 3,1 och 4,3 industriarbetarlöner.

Arbetsgivarrepresentanternas inkomster

I Diagram 4.1 och Tabell 4.1 redovisas även inkomstutvecklingen för representanterna för arbetsgivarsidan. Gruppen består av tio befattningar, inklusive vd för Svenskt Näringsliv, Teknikföretagen, Svensk Handel, Byggföretagen samt Sveriges Kommuner och Regioner.

Arbetsgivarrepresentanterna har under hela den studerade perioden haft väsentligt högre inkomster än arbetstagarrepresentanter. Medelinkomsten för denna grupp har dock pendlat stort mellan motsvarande 6,2 och 32,4 gånger en industriarbetares lön. År 2022 hade arbetsgivarrepresentanterna i undersökningen en medelinkomst på motsvarande 9,1 industriarbetarlöner.

⁶ Medelinkomsten för förbundsordförandena för alla 14 LO-förbund (inklusive de 11 förbund vars ordförande inte ingår i vårt urval till makteliten) var 2022 motsvarande 2,6 industriarbetarlöner. Inkomsterna för samtliga förbundsordförande i LO finns redovisade i tabellbilagan.

3,3

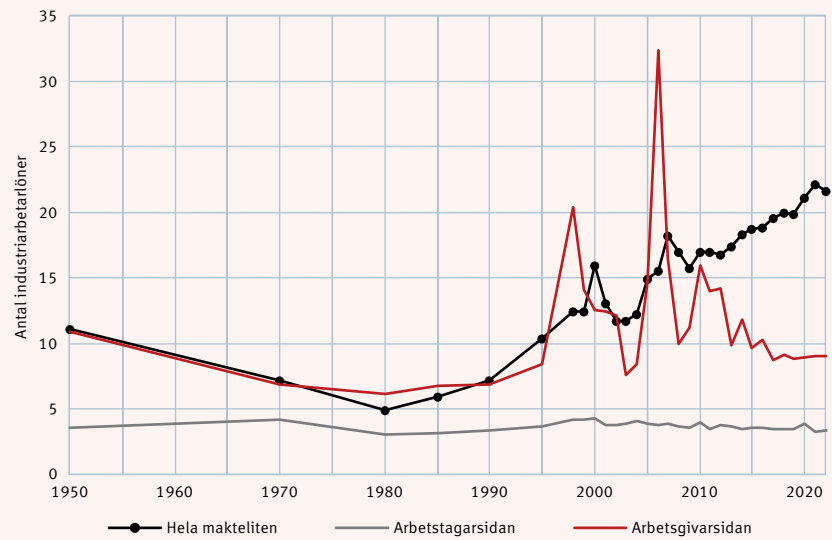
industriarbetarlöner
den genomsnittliga inkomsten för arbetstagarrepresentanterna i makteliten.

9,1

industriarbetarlöner
den genomsnittliga inkomsten för arbetsgivarrepresentanterna i makteliten.

Inkomstutvecklingen för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Inkomsterna för arbetsmarknadens parter i makteliten 1950–2022

Tabell 4.1

Genomsnittlig sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner

	Hela makteliten	Arbetstagarsidan	Arbetsgivarsidan
1950	11,1	3,5	10,9
1970	7,2	4,2	6,9
1980	4,9	3,1	6,2
1985	5,9	3,1	6,8
1990	7,2	3,4	6,9
1995	10,4	3,7	8,4
1998	12,5	4,2	20,4
1999	12,5	4,2	14,1
2000	16	4,3	12,6
2001	13,1	3,8	12,4
2002	11,7	3,8	12,1
2003	11,7	3,9	7,6
2004	12,2	4,1	8,4
2005	14,9	3,9	14,7
2006	15,5	3,8	32,4
2007	18,2	3,9	16,5
2008	17	3,7	10
2009	15,8	3,6	11,2
2010	17	4	16
2011	17	3,5	14
2012	16,8	3,8	14,2
2013	17,4	3,7	9,9
2014	18,3	3,5	11,8
2015	18,7	3,6	9,7
2016	18,8	3,6	10,3
2017	19,6	3,5	8,7
2018	19,9	3,5	9,1
2019	19,9	3,4	8,8
2020	21,1	3,9	8,9
2021	22,1	3,3	9,1
2022	21,6	3,3	9,1

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

LO-ordföranden och Svenskt Näringslivs vd

Diagram 4.2 visar inkomstutvecklingen 1950–2022 för LOs ordförande samt Svenskt Näringslivs vd uttryckt i antal industriarbetarlöner.

1950 hade LOs ordförande en inkomst motsvarande cirka 6 industriarbetarlöner. Från och med 1985 har LOs ordförande haft inkomster som legat runt 4 industriarbetarlöner och på senare år något lägre. Att inkomsten för denna befattning var högre i början av vår undersökningsperiod beror framför allt på att LOs ordförande under många år också var riksdagsledamot och då även uppbar arvode för detta uppdrag. Lägst var den sammanräknade inkomsten för LOs ordförande år 2011 då den motsvarade 3,1 industriarbetarlöner. LO har sedan 2012 en policy om att ordförandes lön ska motsvara maximalt 3,5 industriarbetarlöner och att hen inte per-

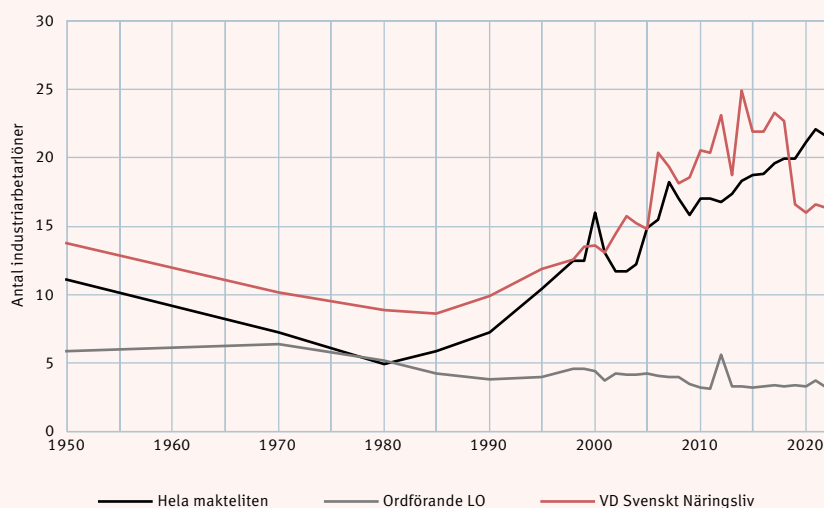
sonligen får behålla arvoden från styrelseuppdrag. I de fall LOs ordförande är bosatt i annan del av landet än Stockholm får hen också resor till och från Stockholm betalda (vilket hen förmånsbeskattas för). LOs ordförande hade 2022 inkomst av tjänst på 3,3 industriarbetarlöner och en sammanräknad inkomst på motsvarande 3,2 industriarbetarlöner.

Vd för Svenskt Näringsliv är den befattning på arbetsgivarsidan som mest påminner om den befattning som LOs ordförande har på arbetstagsidan. 1985 hade denna befattning den lägsta relativa inkomsten under undersökningsperioden, motsvarande 8,6 industriarbetarlöner. Årtiondena därefter ökade relativinkomsten trendmässigt, men med variation mellan enskilda år. Som högst var relativinkomsten 2014 när Svenskt Näringslivs vd hade en inkomst på motsvarande 24,9 industriarbetarlöner. Nuvarande vd (som ingår i urvalet sedan 2019) har dock en lägre inkomst än föregående innehavare av befattningen och inkomsten låg 2022 på motsvarande 16,3 industriarbetarlöner.

Diagram 4.2

Inkomstutvecklingen för ordförande i LO och vd för Svenskt Näringsliv, 1950–2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Andra jämförelseinkomster

Skälet till att vi valt att använda just industriarbetarlönen som jämförelseinkomst i denna undersökning är att denna lön finns redovisad i den offentliga lönestatistiken under hela undersökningsperioden. Valet av industriarbetarlönen som referensinkomst möjliggör alltså en lång historisk serie.

Nu finns dock tillförlitlig lön- och inkomststatistik tillgänglig även för andra grupper. Om vi till exempel jämför maktelitens inkomster med den genomsnittliga lönen i den bredare gruppen "arbetare inom privat sektor" så hade makteliten 2022 en genomsnittlig inkomst på motsvarande 23,2 arbetarlöner. Den ekonomiska eliten har en genomsnittlig inkomst på motsvarande 72,3 arbetarlöner.⁷

Jämförelse med lönen i andra yrkesgrupper

Det går givetvis också att jämföra maktelitens inkomster med den genomsnittliga lönen för andra specifika yrken. I Tabell 5.1 ställs maktelitens inkomster i relation till den genomsnittliga lönen för några andra yrken inom LO-kollektivet. Industriarbetare är en jämförelsevis välbetald grupp inom arbetarkollektivet. Inkomsterna i makteliten blir därmed än mer uppseendeväckande när de jämförs med många andra genomsnittliga löner i arbetaryrken. Den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten motsvarade 2022 exempelvis 88,8 gånger den genomsnittliga barnskötarlönen.

Valet av industriarbetarlönen som referensinkomst möjliggör alltså en lång historisk serie.

⁷ Från Statistiska centralbyråns konjunkturlönestatistik (samma källa som används vid jämförelsen med industriarbetarlönen i resten av rapporten). Avser timlönen för alla arbetare i privat sektor, exklusive övertidsersättning, uppräknad till heltid.

Maktelitens inkomster jämfört med den genomsnittliga lönen i olika arbetaryrken, 2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst i antal arbetarlöner

	Hela makteliten	Ekonomiska eliten	SSYK
Anläggningsarbetare	20,7	64,4	7114
Barnskötare	28,5	88,8	5311
Butikssäljare dagligvaror	23,9	74,4	5222
Elektriker	21,2	66	7411
Fastighetsskötare	24,3	75,6	5152
Frisör	23,4	73	5141
Hotellreceptionister	26,7	83	4224
Kafébiträde	29,6	92	9413
Kriminalvårdare	25,1	78,2	5412
Lastbilsförare	23,6	73,4	8332
Ljus-, ljud och scentekniker	21,0	65,3	3522
Maskinoperatörer, pappersvaruindustri	21,6	67,2	8143
Maskinsnickare, träindustrin	23,7	73,7	7523
Målare	21,3	66,4	7131
Slaktare och styckare	24,1	75,1	7611
Snickare	20,3	63,3	7111
Städare	28,8	89,5	9111
Tägvårdar	22,2	69,2	5112
Undersköterskor i hemtjänst och äldreboende	24,0	74,6	5321

Not: genomsnittlig lön avser SCBs lönebegrepp månadslön vilket är anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga lönetillägg samt förmåner. Övertidsersättning ingår inte. Tjänstgöringsomfattning är uppräknad till heltid. SSYK är SCBs standard för yrkesklassificering SSYK2012.

Källa: SCBs Strukturlönestatistik, Skatteverket samt egna beräkningar.

Bland kvinnliga arbetare var nästan varannan, 46 procent, deltidsanställd.

Arbetstidens betydelse

Alla jämförelseinkomster ovan avser heltidslöner. I realiteten är det långt ifrån alla som arbetar heltid. År 2022 var 21 procent av samtliga anställda deltidsanställda. Deltidsarbete är speciellt vanligt förekommande bland kvinnor inom arbetaryrken. Bland kvinnliga arbetare var nästan varannan, 46 procent, deltidsanställd. Vanligaste orsakerna till deltidsarbete bland arbetare är att det inte gått att få en heltidstjänst samt studier.⁸ En jämförelse mellan elitens inkomster och den genomsnittliga heltidslönen för olika grupper eller yrken fångar alltså inte hela skillnaden mellan de olika gruppernas faktiska ekonomiska situation. Skillnaderna mellan maktelitens och många arbetares inkomster är i realiteten ofta ännu större än vad denna undersökning visar.

⁸ Larsson (2023)

Ökande inkomstskillnader i Sverige

Inkomstskillnaderna i Sverige har ökat stort under de senaste decennierna. Olika metoder för att studera inkomstspridningens utveckling ger olika perspektiv på denna utveckling – men alla pekar entydigt mot ökade inkomstskillnader i befolkningen.

Olika metoder för att studera inkomstskillnader har olika styrkor och kan därför ses som komplement till varandra. Tillsammans kan de hjälpa oss att få en bättre bild av hur ojämlikt inkomsterna är fördelade i ett samhälle. I detta kapitel diskuteras därför några andra vanliga mätmetoder och vilken bild av inkomstskillnaderna dessa ger.

Den metod som använts i Makteliten-undersökningen har många fördelar: till exempel möjliggör metoden att studera utvecklingen över en förhållandevis lång tid. Undersökningen ger också en tydlig, lättolkad och intuitiv bild av inkomstskillnaderna i Sverige.

Metodens huvudsakliga styrka är dock kanske att utgångspunkten i undersökningen är just makt. Makt, och den ojämlika tillgången till makt som kommer med ekonomisk ojämlikhet, är en av orsakerna till att många oroar sig för och studerar fördelningsfrågor. Genom att vända på steken och utgå från makt snarare än inkomst i vårt urval studerar vi denna aspekt mer direkt än vad som görs med andra metoder.

Eliten drar ifrån även mätt med andra metoder

En vanlig metod för att studera inkomstjämlighet är att följa utvecklingen av toppinkomstandelar, till exempel andelen av de totala inkomsterna i samhället som tillfaller de 10 procent, 5 procent eller 1 procent av befolkningen med högst inkomster.

Att studera toppinkomstandelar har många fördelar: det är ett förhållandevis lättförståeligt mått och det finns ofta jämförelsevis bra historisk statistik, vilket gör att det går att ta fram mycket långa tidsserier för många länder. En nackdel med metoden som generellt mått på inkomstspridningen i befolkningen (vilket även gäller den metod vi använder för att studera makteliten) är att måttet inte nödvändigtvis fångar förändringar i alla delar av fördelningen – inkomstskillnaderna i botten av fördelningen kan till exempel öka eller minska utan att detta fångas av måttet.

Detta mått liknar på vissa sätt måttet vi använder för att studera makteliten såtillvida att fokus är inkomstutvecklingen för en elit i samhället. En väsentlig skillnad mellan vår metod i denna rapportserie och toppinkomstandelar är att utgångspunkten i det första fallet är att studera inkomstut-

Makt, och den ojämlika tillgången till makt som kommer med ekonomisk ojämlikhet, är en av orsakerna till att många oroar sig för och studerar fördelningsfrågor.

13,2%

av de totala faktorinkomsterna tillföll den översta procenten år 2022.

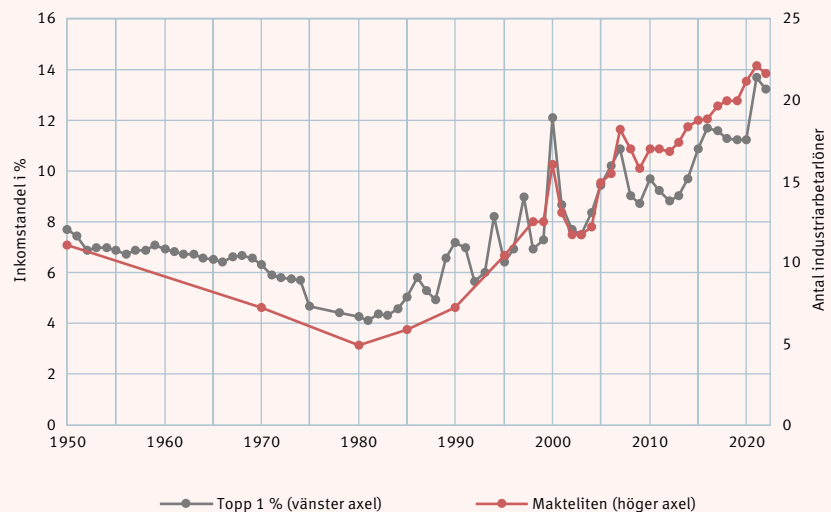
vecklingen för de med *mest makt* i samhället, medan det i det senare fallet är att studera inkomstutvecklingen för de med *högst inkomster* i samhället.

I Diagram 6.1 ser vi utvecklingen av inkomstandelen som tillfallit den procent av befolkningen med högst inkomst i Sverige (vänster axel) samt inkomstutvecklingen i makteliten (höger axel) från och med 1950. Procenten med högst inkomster i Sverige minskade sin inkomstandel av de totala inkomsterna under perioden fram till cirka 1980. Då tillföll runt fyra procent av de totala faktorinkomsterna⁹ den översta procenten. Därefter har gruppens inkomstandel ökat stort och överskrider nu 1950-talets nivå. Detta är ett mönster som känns igen från undersökningen av maktelitens inkomster.

År 2022 tillföll 13,2 procent av de totala faktorinkomsterna den översta procenten. Året innan var motsvarande siffra något högre, 13,7 procent, vilket dock var en kraftigt ökad andel jämfört med åren dessförinnan. Under perioden 2015 till 2020 låg översta procentens inkomstandel förhållandevis stabilt runt 11 procent.

Inkomstjämligheten mätt som topp en procentens inkomstandel samt maktelitens inkomster i antal industriarbetarlöner, 1950–2022

Diagram 6.1

Källa för toppinkomstandelar: 1950–1974 The World Income Database (avser pre-tax income), 1975–2022 SCB "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter" (avser faktorinkomst). Källa för makteliten: Skatteverket och egna beräkningar. Not: Serien för toppinkomstandelar sammanställer data från undersökningar där olika metod använts och därmed inte är helt jämförbara. Serien ger en bild av den generella utvecklingen över tid men skillnader mellan enskilda år bör tolkas med försiktighet.

Ojämligheten ökar generellt i inkomstfördelningen

Det vanligast förekommande måttet för att studera inkomstskillnaderna i en befolkning är den så kallade Gini-koefficienten. Varje persons inkomst jämförs i måttet med inkomsten från alla andra personer individuellt. Därefter summeras alla dessa inkomstskillnader och delas med antalet personer i observationen och med den genomsnittliga inkomsten i gruppen. Ut-

⁹ Faktorinkomst är summan av inkomster från arbete och kapital innan skatt.

fallet av måttet är sådant att koefficienten alltid kommer vara mellan 0 och 1, där 0 betyder att alla individer har samma inkomst och att ingen ojämlikhet existerar, medan 1 innebär att *en* person har hela ett lands inkomst. I praktiken observeras naturligtvis aldrig något av dessa extremfall.

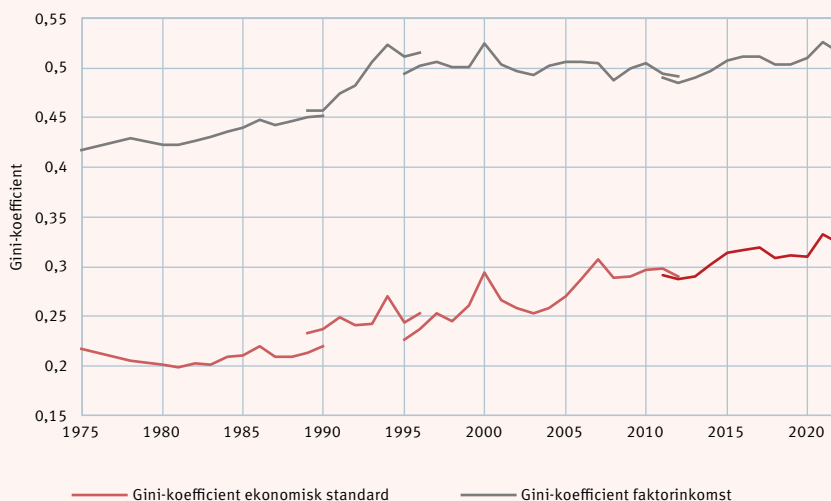
Ett av måttets främsta fördelar är just att det beaktar alla individer i inkomstfördelningen, vilket varken görs i Makteliten-undersökningen eller när toppinkomstandelar studeras. Måttet har dock också en del nackdelar. Gini-koefficienten är ett summerande mått på inkomstskillnaderna i ett samhälle vilket innebär att det kan dölja skillnader i utveckling i olika delar av fördelningen. Måttet är inte heller speciellt intuitivt och kräver mycket god statistik över hela befolkningens inkomster, vilket gör att det inte finns tillgängligt för speciellt långa tidsperioder i många länder.

Gini-koefficientens utveckling för Sverige kan studeras med hjälp av data från SCB från och med mitten av 1970-talet. I Diagram 6.2 visas utvecklingen av Gini-koefficienten för disponibla inkomster¹⁰ respektive faktorinkomster i Sverige. Vi kan här se en tydlig ökning av ojämlikheten i Sverige sedan tidigt 1980-tal. Under 1980-talets början låg Gini-koefficienten för den disponibla inkomsten på cirka 0,2. År 2022 hade den ökat till drygt 0,32. Även när inkomstjämligheten studeras med ett mått som beaktar inkomsterna för alla individer i befolkningen så har alltså skillnaderna ökat kraftigt sedan det tidiga 1980-talet.

Inkomstjämligheten mätt med Gini-koefficienten, 1975–2022

Diagram 6.2

Faktorinkomst respektive ekonomisk standard

Källa: Statistiska centralbyråns undersökningar "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter". **Not:** Över tid har SCB använt olika hushållsbegrepp och metoder i sina undersökningar. De olika serierna i diagrammet är därmed inte helt jämförbara mellan år men ger en god generell bild av utvecklingen över tid.

¹⁰ Disponibel inkomst är summan av hushållens inkomster efter skatter och transfereringar. Diagrammet avser disponibel inkomst per konsumtionsenhet, också kallat ekonomisk standard, vilket innebär att hänsyn tagits till hushållets sammansättning.

13,6%

av befolkningen räknas som relativt fattig år 2022, en ökning från runt sju procent i början av 1990-talet.

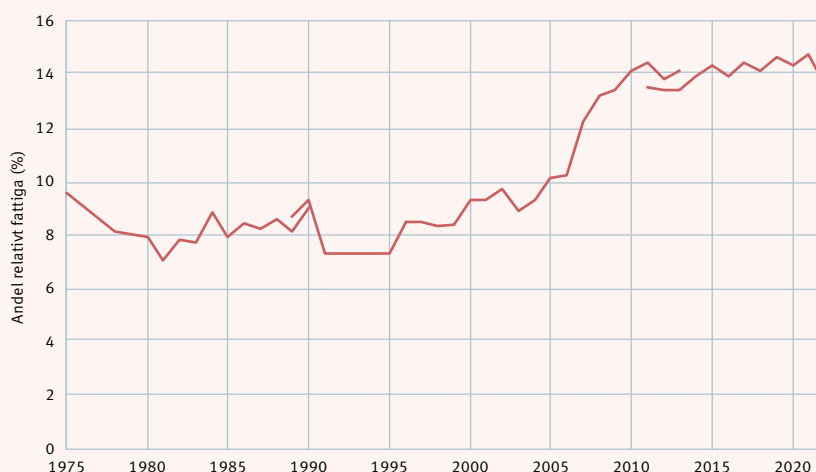
De som har de lägsta inkomsterna halkar efter

Det finns även inkomstspridningsmått som fokuserar på utvecklingen för de med lägst inkomster i befolkningen. Ett vanligt förekommande sådant mått är andelen av befolkningen med låg ekonomisk standard – ibland kallat andelen relativt fattiga. Med detta mått studeras andelen av befolkningen som har en inkomst lägre än 60 procent av medianinkomsten i befolkningen. Måttet är ett spridningsmått – inte ett mått på absolut materiell fattigdom. Det ger en indikation på hur stor del av befolkningen som har inkomster som avsevärt skiljer sig från normen i samhället.

År 2022 räknades 13,6 procent av befolkningen som relativt fattig, en ökning från runt sju procent i början av 1990-talet, men en viss minskning jämfört med åren direkt dessförinnan. Sett till de reala inkomsterna minskade inkomsterna i hela befolkningen mellan 2021–2022, men den procentuella minskningen var lägre i botten än i resten av inkomstfördelningen. Detta förklaras troligen dels av inbyggda prisindexeringar i en del av transfereringssystemen, dels av mer aktiva politiska beslut att stötta dem med minst marginaler att hantera inflationen.

Andel relativt fattiga i befolkningen, 1975–2022

Diagram 6.3

Källa: Statistiska centralbyråns undersökningar "Hushållens ekonomi" samt "Inkomster och skatter". **Not:** Över tid har SCB använt olika hushållsbegrepp och metoder i sina undersökningar. De olika serierna i diagrammet är därmed inte helt jämförbara mellan år men ger en god generell bild av utvecklingen över tid.

Datakällor och referenser

Larsson M. (2023) *Arbetstider år 2023. Hel- och deltidsanställda efter klass och kön år 1990–2022*. Landsorganisationen i Sverige [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_arbetstider_2023_pdf/\\$File/Arbetstider_2023.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_arbetstider_2023_pdf/$File/Arbetstider_2023.pdf)

SCB *Hushållens ekonomi (HEK)* <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/hushallens-ekonomi-hek/>

SCB *Inkomster och skatter* <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/>

SCB *Lönestrukturstatistik* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/loner-och-arbetskostnader/lonestrukturstatistik-hela-ekonomin/>

SCB *Konjunkturstatistik, löner privat sektor* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/loner-och-arbetskostnader/konjunkturstatistik-loner-for-privat-sektor-klp/>

Skatteverket, deklarerade inkomster 2022

The World Wealth and Income Database <http://wid.world/data/>

Metodbilaga: om rapportserien, urval och metod

Detta är den tjugofjärde rapporten i LOs serie om maktelitens inkomstutveckling. Den första rapporten, Eliternas återkomst, kom 1999 och beskriver inkomstutvecklingen åren 1950–1995 för 200 elitbefattningar i vårt samhälle. Detta urval har varit vägledande för rapporterna sedan dess. Flera av rapporterna innehåller också särskilda granskningar och fördjupningar av inkomstutvecklingen för olika maktgrupper.

Tidigare rapporter i rapportserien om maktelitens inkomstutveckling

Tabell 8.1

Nr	Namn	Utgivningsår	Specialstudie
1	Eliternas återkomst	1999	Åren 1950–1995
2	Eliterna mot nya höjder	2000	Alla börsens VDar
3	Eliterna flyger högre	2001	Internationell VD-jämförelse
4	Näringslivet ökar takten	2002	
5	Folkhemseliten drar ifrån	2003	Byråkraterna i Bryssel
6	Makteliten förbereder pensionen	2004	Samband VD-lön och företagets prestation samt VDs pensionskostnader
7	Näringslivets maktelit befäster positionen	2005	Bolagshandlarna/riskkapitalisterna
8	Makteliten litar på sig själv	2006	Bolagsstyrning och styrelsearvoden
9	Makteliten gör som de brukar	2007	Bolagsstyrning och private equity
10	Makteliten – mycket vill ha mer	2009	Riskkapitalisternas inkomster
11	Makteliten – alltid mer, aldrig nog	2011	Toppinkomster och rörliga ersättningssystem
12	Makteliten – kommer igen	2012	Toppinkomsttagarna internationellt
13	Makteliten – klyftorna består	2013	Välfärdsföretagen – en ny maktelit?
14	Makteliten – i en klass för sig	2014	Inkomstkoncentration kan hota den finansiella stabiliteten
15	Makteliten – svävar ovanför	2015	Guldregn över bankdirektörerna
16	Makteliten – klyftorna större än någonsin	2016	VDars globala arbetsmarknad
17	Makteliten – reglerar inte sig själva	2017	Företagsinterna lönekvoten mellan direktörer och anställda
18	Makteliten – toppnoterar igen	2018	Nya grepp för att bromsa vd-lönerna
19	Makteliten – utan markkontakt	2019	
20	Makteliten – i en egen bubbla	2020	Vad betalar makteliten i skatt?
21	Makteliten – håller ställningarna	2021	Inkomstskillnaderna under pandemiåret 2020
22	Makteliten – slår rekord trots pandemin	2022	
23	Makteliten – skillnaderna eskalerar	2023	Inkomsterna för välfärdsföretagens direktörer

Urval

Vårt urval omfattade ursprungligen 200 befattningar i vårt samhälle inom olika maktsfärer (se nedan). På grund av sammanslagningar mellan några fackförbund respektive några arbetsgivarorganisationer har dock tre av de ursprungliga befattningarna försvunnit.

Vi har begränsat oss till "den anställda eliten", det vill säga elitbefattningar som bygger på ett anställningsförhållande och ger en löneinkomst. Det gör att kretsen stora kapitalägare inte ingår som urvalsgrupp i vår rapportserie. Vi jämför inkomstutvecklingen för denna anställda elitgrupp med industriarbetarlönen.

I vårt urval har vi strävat efter att få fram en så beständig elitgrupp som möjligt, vilket möjliggjort vår långa inkomstserie som börjar redan 1950. Vi har i första hand valt befattningar som funnits under hela denna tidsperiod. Vissa befattningar som inte fanns 1950 har lagts till efter hand. Det gäller bland annat gruppen media, där befattningarna som chef och programchefer för SVT och TV4 har tillkommit. Detta för att på bästa sätt fånga samhällets maktelit idag.

Fokus för undersökningen är inkomstutvecklingen för de befattningar vi valt att följa, inte för enskilda personer. Vi redovisar i rapporten den taxerade inkomsten för den person som innehade befattningen respektive undersökningsår.

För att få fram vårt ursprungsurval definierade vi elva viktiga maktgrupper i vårt samhälle och valde 10–50 befattningar ur respektive grupp, sammanlagt 200 befattningar (idag 197 befattningar). De elva urvalsgrupperna i Makteliten undersökningen är följande:

NÄRINGSLIVET (50 BEFATTNINGAR)

Beslut som tas av de högst uppsatta cheferna på de största svenska bolagen påverkar både de anställda och samhället i stort. Personerna som innehar dessa befattningar bör därför räknas till samhällets maktelit. Näringslivet representeras i vår undersökning av verkställande direktörerna på 50 av Sveriges största företag. För att få en bredd i urvalet hämtas befattningarna från sju branscher – verkstad; stål och metall; handel; bygg och anläggning; papper och pappersvarutillverkning; bank, försäkring och finans; samt en grupp med övriga företag. Företagen är de största inom sina branscher för respektive undersökningsår, primärt mätt i antal anställda. Inom gruppen bank, försäkring och finans används även andra urvalskriterier.

ARBETSMARKNADENS PARTER (25 BEFATTNINGAR)

I Sverige har parterna på arbetsmarknaden en viktig roll. De främsta företrädarna för arbetsgivare och arbetstagare bör därför räknas till makteliten. Från arbetstagarsidan ingår i undersökningen ordförandena i de tre fackliga centralorganisationerna och ordförandena i de sju största fackförbunden. Förutom ordföranden ingår i urvalet avtalssekreterare samt ekonomi- eller kansliansvarig i några av organisationerna/förbunden. Från arbetsgivarsidan ingår ordförande, vd och förhandlingschef hos de privata arbetsgivarnas huvudorganisation Svenskt Näringsliv, samt de högst uppsatta befattningarna inom tre tunga förbund inom organisationen. Vidare ingår vd för den offentliga arbetsgivarorganisationen Sveriges Kommuner och Regioner. Även på arbetsgivarsidan ingår några ekonomiansvariga för organisationer/förbund. Under den studerade periodens gång har organisationsförändringar skett bland arbetsmarknadens parter som inneburit att tre befattningar har försvunnit från gruppen

REGERING OCH RIKSDAG (22 BEFATTNINGAR)

Landets högsta politiska företrädare tillhör naturligtvis makteliten i samhället. Vi har valt ut 22 viktiga poster som har stor makt och möjlighet att påverka i samhället: Statsministern, sex tunga ministerposter, talmannen, tre statssekreterare, ordförande och vice ordförande i tre tunga riksdagsutskott, partiledarna för de fyra övriga riksdagspartierna som funnits med sedan 1950 samt partisekreteraren för Socialdemokraterna.

KOMMUNERNA (20 BEFATTNINGAR)

Många beslut som påverkar människors vardag ligger i Sverige på kommunal nivå. Personer på de högsta befattningarna i stora kommuner får därmed anses tillhöra samhällets maktelit. I denna urvalsgrupp ingår den högste politikern (kommunstyrelsens ordförande) och högste tjänstemannen (stads- eller kommundirektören) i landets tio största (mätt i antal invånare) kommuner under respektive undersökningsår. Kommunerna för undersökningsåret 2022 är Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Linköping, Örebro, Västerås, Helsingborg, Norrköping och Jönköping.

MEDIA (16 BEFATTNINGAR)

Representanter för den tredje statsmakten bör också ingå i en undersökning av samhällets maktelit. Till den här gruppen har vi valt ut chefredaktörerna för landets största dagstidningar, Dagens Nyheter, Aftonbladet, Göteborgs-Posten, Expressen och Svenska Dagbladet samt den största afärstidningen Dagens Industri. Vidare cheferna för DN debatt och ledarsida samt Aftonbladets politiska chefredaktör och Dagens Industris (DIs) ledarredaktör. I gruppen ingår också chefer inom etermedia: vd samt cheferna för nyhetssändningarna på Sveriges Radio, SVT och TV4.

KOMMUNALA VERKSAMHETER OCH BOLAG (12 BEFATTNINGAR)

Som komplement till de högst uppsatta befattningarna på övergripande nivå i Sveriges största kommuner ingår i denna undersökning även den högst ansvarige för områdena bostäder, socialt arbete, trafik och sjukvård i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö. Beslut som tas av innehavarna av dessa befattningar påverkar många människors vardag och de kan därför räknas till samhällets maktelit.

FOLKRÖRELSEORGANISATIONER (11 BEFATTNINGAR)

Folkrörelserna är viktiga opinionsbildare i vårt land, och de som leder dem bör därför räknas till makteliten. Gruppen inkluderar den högst uppsatte inom respektive organisation. Vi har till den här gruppen valt fyra arbetarrörelseorganisationer (ABF, HSB, Folkets hus och parker, samt Hyresgästföreningen), tre idrottsorganisationer (Fotbolls-, Friidrotts- och Riksidrottsförbundet), nykterhetsorganisationen IOGT/NTO, hjälporganisationen Röda Korset, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) samt Kooperativa Förbundet (KF).

ÖVERHETSSAMHÄLLET (11 BEFATTNINGAR)

I den här gruppen har vi samlat höga befattningar inom vad som kan kallas det traditionella överhetssamhället: hovet, domstolarna, kyrkan, militären och ambassaderna. Befattningarna inom denna grupp har stor formell och/eller informell makt och platsar därför i denna undersökning.

EKONOMER (10 BEFATTNINGAR)

Ekonomerna är en yrkeskår som under de senaste decennierna varit tongivande i den svenska samhällsdebatten och lönebildningen. De högst uppsatta personerna inom yrkeskåren bör därmed räknas till makteliten. Vi har till den här gruppen valt cheferna för Stockholmbörsen (Nasdaq/OMX) och Finansinspektionen, chefsekonomerna på några av storbankerna samt på några av arbetsmarknadens parter organisationer.

STATLIGA BOLAG OCH VERK (10 BEFATTNINGAR)

Till denna grupp har vi valt ut de högst uppsatta posterna på tio viktiga och välkända statliga verksamheter och bolag. Beslut som fattas av personerna på dessa befattningar har stor påverkan på samhället och innehavarna av befattningarna är därför inkluderade i urvalet till makteliten. Denna urvalsgrupp inkluderar riksbankschefen, en riksrevisor, två generaldirektörer och sex vd:ar för statligt hel- eller delägda bolag.

UNIVERSITETS- OCH FORSKARVÄRLDEN (10 BEFATTNINGAR)

Universitets- och forskarvärlden bör ingå i en undersökning av makteliten då högt uppsatta personer och forskare har både stort direkt inflytande på samhällsdebatten och indirekt inflytande som ansvariga för utbildning av nästa generations makthavare. I denna undersökning utgörs representanterna för denna grupp av rektorerna för högskolor och universitet med olika inriktning och i olika delar av landet: rektorerna för Uppsala universitet, Handelshögskolan, Konstfack och Karolinska Institutet i Stockholm samt Chalmers tekniska högskola i Göteborg. Vidare ingår prefekten/chefen för institutionen för socialt arbete/Socialhögskolan vid universitetet i Stockholm, nationalekonomiska institutionen vid universitetet i Uppsala och Stockholm och institutionen för företagsekonomi samt juridiska institutionen vid universitetet i Lund.

Huvudgrupper/analysgrupper

Den största av de elva urvalsgrupperna är *näringslivet* med 50 befattningar, övriga innehåller 10 till 25 befattningar (10 till 28 innan 2008). Dessa tio övriga urvalsgrupper är var för sig för små för att det ska gå att dra några slutsatser om inkomstförändringar över tid. Därför har vi i vår rapportserie sammanfört dessa befattningar till två analysgrupper, vi kallar dessa två grupper den byråkratiska respektive den *demokratiska eliten*. Tillsammans med den *ekonomiska eliten* (som utgörs av de 50 vd:arna i näringslivsgruppen) är detta våra tre analysgrupper i Makteliten-undersökningen.

BYRÅKRATISKA ELITEN (95 BEFATTNINGAR)

I den byråkratiska eliten ingår bland annat höga chefer inom offentlig verksamhet och offentligt hel- eller delägd privat verksamhet. I gruppen ingår befattningarna i urvalsgrupperna *statliga bolag och verk*, *kommunala verksamheter och bolag*, *överhettssamhället*, *universitet/forskning*, *ekonomier och media*, delar av grupperna *arbetsmarknadens parter* (ej de förtroendevalda) och *kommuner* (ej de folkvalda).

DEMOKRATISKA ELITEN (52 BEFATTNINGAR)

Den demokratiska eliten består av primärt folk- och förtroendevalda inom politiken, fackföreningsrörelsen, folkrörelserna och intresseorganisationer. I gruppen ingår befattningarna i urvalsgrupperna *regering/riksdag* (merparten av denna grupp) och *folkrörelser* (oavsett om dem valda eller ej), samt

delar av grupperna *arbetsmarknadens parter* (alla förtroendevalda) och *kommuner* (de högsta politikerna).

EKONOMISKA ELITEN (50 BEFATTNINGAR)

I den ekonomiska eliten ingår vd och koncernchefer för 50 av de största svenska företagen inom sju branscher: verkstad; stål och metall; handel; bygg och anläggning; papper och pappersvarutillverkning; bank, försäkring och finans; samt en grupp med övriga företag.

Datakällor

Namn och personuppgifter på de personer som innehade de granskade befattningarna respektive år har vi hämtat från årsredovisningar, arkiv eller andra offentliga källor eller genom att kontakta företagen eller verksamheterna själva. Därefter har vi begärt ut uppgifter om den taxerade inkomsten från Skatteverket.

Sammanräknad inkomst och inkomst av tjänst

I denna undersökning är ambitionen att ge en bild av den faktiska ekonomiska situation som maktbefattningarna ger. Denna bild fångas inte genom att endast studera personerna i maktelitens lön av två orsaker:

- För det första medför många höga befattningar sidouppdrag som också ger inkomster, till exempel styrelseuppdrag. Summan av dessa *tjänsteinkomster* ger därför en bättre bild än endast grundlönen från den aktuella befattningen.
- För det andra innebär välbetalda befattningar ofta att innehavaren med tiden kan bygga upp en förmögenhet som genererar kapitalinkomster. Delar av kapitalinkomsterna är också ofta direkt en del av ersättningen till många direktörer genom att de vid tillfälle fått till exempel aktier som en form av långsiktigt incitamentsprogram.

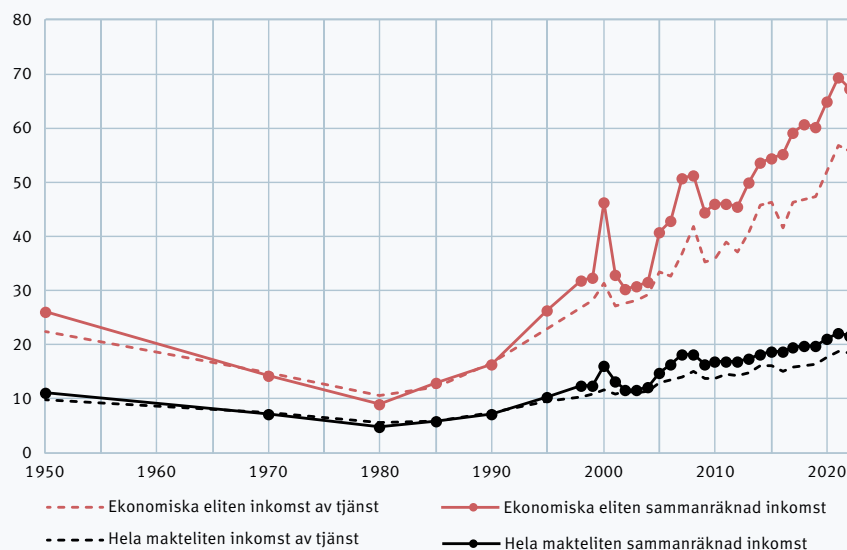
Vi anser därför att det ger en mer rättvisande bild av elitens ekonomiska situation om vi utgår från den *sammanräknade inkomsten* för makteliten. Denna inkluderar också avkastning på kapital och inkomster/avdrag för näringsverksamhet i stället för enbart inkomst av tjänst. Generellt (om annat ej anges) jämförs industriarbetarlönen i denna rapport med den sammanräknade inkomsten före skatt för befattningarna i makteliten. I tabellbilagan redovisas dock för alla befattningar såväl inkomst av tjänst som sammanräknad inkomst.

Kapitalinkomsternas andel av de totala inkomsterna i makteliten har trendmässigt ökat över de senaste decennierna (Diagram 8.2). Detta speglar en generell utveckling i inkomsttoppen hos befolkningen. Inom maktelitengruppen är det dock främst personer inom den ekonomiska eliten som har stora nettokapitalinkomster. I den demokratiska och den byråkratiska eliten hade en stor majoritet av personerna nettounderskott av kapital.

Kapitalinkomsternas betydelse för maktelitens sammanräknade inkomst har också varierat stort mellan enskilda år i vår undersökning. Skillnaden mellan den sammanräknade inkomsten och tjänsteinkomsterna i den ekonomiska eliten (kapitalinkomsterna) var i vår undersökning som störst år 2000. Då utgjordes inkomsterna i denna grupp till nästan en tredjedel av kapitalinkomster. Detta kan jämföras med 1980, då kapitalinkomsterna för gruppen var negativa (kapitalutgifterna översteg kapitalinkomsterna med 17 procent av den sammanlagda inkomsten). År 2022 utgjorde kapitalinkomsterna 17 procent av den sammanräknade inkomsten i den ekonomiska eliten.

Maktelitens inkomst av tjänst respektive sammanräknad inkomst 1950–2022

Genomsnittlig inkomst i antal industriarbetarlöner

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Många av de stora variationerna i inkomster i makteliten under enskilda år utgörs av förändringar i kapitalinkomster. Dessa förändringar styrs i sin tur till stor del av kraftiga upp- och nedgångar på aktiemarknaden. Mellan 1996 och år 2000 steg exempelvis börsen (Affärsvärldens generalindex) med 185 procent (från 116 i årsgenomsnitt till 330) för att sedan falla med 46 procent (till 177) fram till år 2002. Finanskrisen fick till följd att börsen föll 36 procent (från 381 till 244) mellan åren 2007 och 2009.

Under februari och mars 2020 föll världens börser kraftigt i samband med att smittspridningen av covid-19 började ta fart i stora delar av världen, inte minst i Europa och USA. Därefter skedde dock en snabb återhämtning och Stockholmsbörsen steg totalt sett med dryga 13 procent under 2020. Som framkommer i denna rapport ledde pandemikrisen inte till någon minskning av inkomstskillnaderna – tvärtom. Mellan 2021-2022 såg vi däremot att maktelitens genomsnittliga inkomst relativt industriarbetarlönen minskade något. Detta beror dels på (absolut sett) lägre genomsnittliga kapitalinkomster i makteliten 2022 än 2021, dels på att ökningen av den genomsnittliga inkomsten av tjänst i makteliten var mindre än ökningen av den genomsnittliga industriarbetarlönen. Att 2021 var ett historiskt sett extremt starkt börsår, medan helåret 2022 innebar en viss nedgång på världens börser var alltså förmodligen i alla fall en del av förklaringen till årets minskning av maktelitens relativinkomst.

Referensinkomst – industriarbetarlönen

För den genomsnittliga industriarbetarlönen har vi använt oss av Statistiska Centralbyråns årliga redovisning av denna lön i konjunkturlönestatistiken (B+C enligt SNI 2007= tillverkningsindustri samt gruv- och mineralutvinning. Tidigare heter dessa C+D enligt SNI 2002). För år 2022 var den genomsnittliga årslönen i denna grupp 408 943 kronor, det vill säga 34 079 kronor i månaden.

Vår referensinkomst inkluderar alltså endast den genomsnittliga lönen för en industriarbetare. Inte till exempel kapitalinkomster. Det finns ingen statistik över vad den genomsnittliga industriarbetaren har för kapitalinkomster. Skulle sådan statistik funnits tillgänglig skulle det dock sannolikt visat på små genomsnittliga kapitalinkomster för gruppen. Det är endast i de översta skikten av inkomstfördelningen som kapitalinkomsterna utgör en betydande andel av inkomsten.¹¹

Genomsnittsinkomst

I vår undersökning vill vi ge en bild av inkomstläget för hela makteliten och för dess undergrupper. Höga och ökande inkomster i makteliten är ett samhällsproblem där de med stor makt riskerar mista kontakten med och förståelsen för vanliga medborgare och löntagare. Det är därför av intresse att redovisa summerande mått på maktelitens inkomster, snarare än bara inkomsterna för enskilda individer. Utgångspunkten är att presentera insamlat datamaterial på ett begripligt sätt för våra läsare. I våra beräkningar använder vi i detta syfte genomsnittsinkomsten (medelinkomsten).

All summerande statistik har för- och nackdelar. Den huvudsakliga nackdelen med att använda genomsnittsinkomsten i den här typen av undersökning är att om en enskild person ett undersökningsår har kraftigt högre eller kraftigt lägre inkomst än övriga i gruppen kan genomsnittsinkomsten ge en missvisande bild av gruppens generella inkomstläge. I denna rapportserie har vi främst stött på detta dilemma när det gäller gruppen den ekonomiska eliten, där enskilda befattningar vissa undersökningsår har haft kraftigt avvikande inkomster (långt högre än övriga i gruppen), ofta som ett resultat av mycket höga kapitalinkomster. För att inte dessa extrema inkomster ska få ett orimligt stort genomslag har vi i Makteliten-rapporterna satt ett "inkomsttak" på motsvarande 200 industriarbetarlöner, vilket ger ett så kallat trimmat medelvärde. Inkomster över den nivå finns alltså inte med i våra sammanställningar i tabeller och diagram. Utan detta tak blir medelvärdet för inkomsterna i den ekonomiska eliten 2022 motsvarande 101,4 industriarbetarlöner.¹²

Det är också viktigt att notera att inkomsterna i den grupp vi kallar makteliten inte är symmetriskt fördelade (inte heller efter att extrema avvikelser exkluderats). Materialet består av tre huvudgrupper vilka, som diskuteras i rapporten, har väldigt olika inkomstnivåer. Valet av den (trimmade) medelinkomsten som summerande mått innebär att en stor minoritet inom makteliten (den ekonomiska eliten) påverkar nivån mer än om vi valt till exempel medianen som summerande mått. Spridningen av inkomsterna inom makteliten är en viktig aspekt av de senaste decenniernas utveckling och diskuteras genomgående i rapporten. När summerande mått används är det dock vår bedömning att ett mått som också fångar utvecklingen i de övre inkomstskikten av makteliten är mest meningsfullt för att förklara datamaterialet på ett begripligt sätt. Hela inkomsten för alla befattningar, medelinkomsten, den trimmade medelinkomsten och medianinkomsten i alla urvalsgrupper presenteras sist i tabellbilagan.

¹¹ Den genomsnittliga kapitalinkomsten (inklusive kapitalvinster) i decilgrupp 5 var exempelvis 5 200 kronor år 2022.

¹² År 2021 motsvarade den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten utan detta tak 96,9 gånger industriarbetarlönen. Används inte detta inkomsttak har alltså den genomsnittliga inkomsten i den ekonomiska eliten ökat mellan 2021-2022.

Tabellbilaga: Maktelitens inkomster 1950–2022

Genomsnittlig årsinkomst i kronor (medelinkomst) i de elva urvalsgrupperna

Tabell 9.1

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Näringslivet				
1950	50	134 784	157 508	6 040
1970	50	393 363	378 110	26 670
1980	49	739 873	630 811	69 470
1985	50	1 233 791	1 322 063	101 110
1990	50	2 496 563	2 476 962	150 340
1995	49	4 132 422	4 767 854	181 020
1998	50	5 627 414	6 703 884	210 300
1999	50	5 983 022	6 885 924	212 400
2000	50	6 913 211	10 260 525	221 086
2001	50	6 191 213	7 535 696	228 598
2002	50	6 658 939	7 246 638	239 930
2003	50	6 953 066	7 776 366	247 217
2004	50	7 412 665	8 051 461	254 160
2005	50	8 751 045	10 645 269	261 656
2006	50	8 774 965	11 572 120	269 030
2007	50	10 290 541	14 198 574	279 755
2008	50	11 305 653	14 024 149	291 458
2009	50	9 989 259	12 683 908	298 588
2010	50	10 973 177	14 092 293	307 234
2011	50	12 296 650	14 527 028	315 593
2012	50	12 142 007	14 932 773	328 235
2013	50	13 656 772	16 725 470	335 023
2014	50	15 689 272	18 416 917	342 847
2015	50	16 274 514	19 083 569	351 741
2016	50	14 901 773	19 749 704	358 218
2017	50	16 866 381	21 624 354	365 074
2018	50	17 552 780	22 823 735	375 333
2019	50	18 270 940	23 177 579	385 005
2020	50	20 326 540	25 278 278	390 256
2021	50	22 623 172	27 667 887	399 116
2022	50	22 802 873	27 494 775	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Regering/riksdag				
1950	22	26 281	29 466	6 040
1970	23	142 457	140 374	26 670
1980	23	206 787	189 377	69 470
1985	23	268 007	245 810	101 110
1990	23	461 311	423 972	150 340
1995	24	604 647	600 458	181 020
1998	23	698 893	735 249	210 300
1999	22	781 367	840 529	212 400
2000	22	823 120	818 584	221 086
2001	22	841 734	828 600	228 598
2002	22	909 039	883 401	239 930
2003	22	909 039	883 401	247 217
2004	22	942 180	924 929	254 160
2005	22	988 957	930 401	261 656
2006	22	1 038 525	954 988	269 030
2007	22	1 444 326	1 916 515	279 755
2008	22	1 185 640	1 413 104	291 458
2009	22	1 221 398	1 412 212	298 588
2010	22	1 283 601	1 618 581	307 234
2011	22	1 305 206	1 610 152	315 593
2012	22	1 323 040	1 464 786	328 235
2013	22	1 317 896	1 523 063	335 023
2014	22	1 350 536	1 527 853	342 847
2015	22	1 369 116	1 545 410	351 741
2016	22	1 386 466	1 371 753	358 218
2017	22	1 412 140	1 416 486	365 074
2018	22	1 454 872	1 428 529	375 333
2019	22	1 481 592	1 465 184	385 005
2020	22	1 515 338	1 590 723	390 256
2021	22	1 521 200	1 552 912	399 116
2022	22	1 536 631	1 565 491	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Arbetsmarknadens parter				
1950	28	39 566	42 145	6 040
1970	29	155 845	144 265	26 670
1980	29	371 543	310 055	69 470
1985	29	576 355	482 392	101 110
1990	29	780 319	747 187	150 340
1995	29	1 016 880	1 057 229	181 020
1998	28	1 376 257	2 352 504	210 300
1999	28	1 326 740	1 787 309	212 400
2000	28	1 342 222	1 739 021	221 086
2001	28	1 335 258	1 714 900	228 598
2002	27	2 050 516	1 727 666	239 930
2003	27	1 639 933	1 337 693	247 217
2004	27	1 741 373	1 491 403	254 160
2005	26	1 896 906	2 115 689	261 656
2006	26	3 686 785	3 980 100	269 030
2007	26	2 165 949	2 436 103	279 755
2008	25	1 802 839	1 807 444	291 458
2009	25	1 958 608	1 982 629	298 588
2010	25	2 518 783	2 692 407	307 234
2011	25	2 398 671	2 429 527	315 593
2012	25	2 596 840	2 609 894	328 235
2013	25	1 986 406	2 070 260	335 023
2014	25	2 108 779	2 341 166	342 847
2015	25	2 099 123	2 128 864	351 741
2016	25	2 169 717	2 239 200	358 218
2017	25	2 105 548	2 050 336	365 074
2018	25	2 140 004	2 153 356	375 333
2019	25	2 185 892	2 151 950	385 005
2020	25	2 192 728	2 304 450	390 256
2021	25	2 282 414	2 238 692	399 116
2022	25	2 315 797	2 304 291	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Statliga bolag och verk				
1950	9	47 569	52 910	6 040
1970	10	183 221	191 479	26 670
1980	10	397 182	378 485	69 470
1985	10	603 759	591 456	101 110
1990	10	1 255 675	1 242 754	150 340
1995	10	2 591 249	2 516 258	181 020
1998	10	2 101 042	2 051 310	210 300
1999	10	2 352 651	2 314 744	212 400
2000	10	2 562 134	2 492 808	221 086
2001	10	2 776 443	2 643 446	228 598
2002	10	2 933 171	2 619 971	239 930
2003	10	3 223 874	3 025 751	247 217
2004	10	3 549 235	3 580 656	254 160
2005	10	4 284 159	4 382 236	261 656
2006	10	3 845 487	4 260 394	269 030
2007	10	4 306 108	4 636 020	279 755
2008	10	6 361 447	6 707 958	291 458
2009	10	6 753 762	6 958 109	298 588
2010	10	6 526 066	6 611 615	307 234
2011	10	6 041 050	6 062 198	315 593
2012	10	6 255 691	6 449 037	328 235
2013	10	6 283 715	6 274 987	335 023
2014	10	6 485 374	6 618 354	342 847
2015	10	6 177 877	6 487 333	351 741
2016	10	6 607 934	7 423 227	358 218
2017	10	6 748 558	7 392 065	365 074
2018	10	7 100 895	7 400 131	375 333
2019	10	7 386 935	7 788 817	385 005
2020	10	7 413 208	8 360 116	390 256
2021	10	7 833 755	7 871 114	399 116
2022	10	8 218 067	8 252 945	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Kommuner				
1950	20	27 366	28 197	6 040
1970	20	97 882	97 236	26 670
1980	20	213 551	195 640	69 470
1985	20	274 348	249 331	101 110
1990	20	468 308	418 604	150 340
1995	20	613 938	577 456	181 020
1998	20	697 072	688 533	210 300
1999	20	744 892	768 758	212 400
2000	20	770 829	810 352	221 086
2001	20	791 332	776 522	228 598
2002	20	815 175	794 980	239 930
2003	20	858 856	842 174	247 217
2004	20	876 235	878 581	254 160
2005	20	890 534	885 198	261 656
2006	20	916 992	919 890	269 030
2007	20	948 313	939 672	279 755
2008	20	1 024 620	996 373	291 458
2009	20	1 053 124	1 049 537	298 588
2010	20	1 102 922	1 151 308	307 234
2011	20	1 113 076	1 124 837	315 593
2012	20	1 216 797	1 119 692	328 235
2013	20	1 170 984	1 125 570	335 023
2014	20	1 404 051	1 362 788	342 847
2015	20	1 246 169	1 225 721	351 741
2016	20	1 276 940	1 257 433	358 218
2017	20	1 335 566	1 321 897	365 074
2018	20	1 373 731	1 377 411	375 333
2019	20	1 461 470	1 452 326	385 005
2020	20	1 471 540	1 502 950	390 256
2021	20	1 500 182	1 783 246	399 116
2022	20	1 523 342	1 733 214	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Kommunala verksamheter och bolag				
1950	12	28 153	28 847	6 040
1970	12	128 993	127 786	26 670
1980	12	266 698	239 921	69 470
1985	12	368 096	346 658	101 110
1990	12	573 706	546 295	150 340
1995	12	789 487	771 001	181 020
1998	12	898 992	935 182	210 300
1999	12	864 823	860 649	212 400
2000	12	960 009	958 916	221 086
2001	12	1 518 097	1 534 613	228 598
2002	12	986 953	952 864	239 930
2003	12	1 032 206	1 011 914	247 217
2004	12	1 039 124	1 014 186	254 160
2005	12	1 145 549	1 156 806	261 656
2006	12	1 189 734	1 163 487	269 030
2007	12	1 229 652	1 235 311	279 755
2008	12	1 230 448	1 288 905	291 458
2009	12	1 242 625	1 225 662	298 588
2010	12	1 296 789	1 317 734	307 234
2011	12	1 397 007	1 502 886	315 593
2012	12	1 433 839	1 395 768	328 235
2013	12	1 471 681	1 434 611	335 023
2014	12	1 542 905	1 529 968	342 847
2015	12	1 401 167	1 415 159	351 741
2016	12	1 516 029	1 534 526	358 218
2017	12	1 564 674	1 675 359	365 074
2018	12	1 579 351	1 625 588	375 333
2019	12	1 598 169	1 582 356	385 005
2020	12	1 635 230	1 626 768	390 256
2021	12	1 723 904	1 689 324	399 116
2022	12	1 762 970	1 873 381	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetares lön i genomsnitt
Överhettssamhället				
1950	10	26 344	35 984	6 040
1970	10	117 320	119 459	26 670
1980	11	306 913	304 070	69 470
1985	11	431 036	440 875	101 110
1990	11	752 116	722 226	150 340
1995	11	1 106 247	1 111 666	181 020
1998	11	679 352	1 185 456	210 300
1999	11	759 679	1 333 240	212 400
2000	11	903 913	1 528 986	221 086
2001	11	1 011 819	3 197 260	228 598
2002	11	1 122 545	1 195 831	239 930
2003	11	1 073 898	1 204 474	247 217
2004	11	1 043 212	967 851	254 160
2005	11	1 090 196	1 008 714	261 656
2006	11	1 140 023	1 652 982	269 030
2007	11	1 234 419	2 149 457	279 755
2008	11	1 248 272	1 976 159	291 458
2009	11	1 230 930	1 767 662	298 588
2010	11	1 178 850	2 695 826	307 234
2011	11	1 130 961	3 251 917	315 593
2012	11	1 532 349	2 567 125	328 235
2013	11	1 293 741	1 792 442	335 023
2014	11	1 262 215	1 816 168	342 847
2015	11	1 260 333	3 391 944	351 741
2016	11	1 339 119	1 997 478	358 218
2017	11	1 511 899	2 564 166	365 074
2018	11	1 519 683	2 517 246	375 333
2019	11	1 458 394	1 950 407	385 005
2020	11	1 532 811	2 177 826	390 256
2021	11	1 552 378	2 454 101	399 116
2022	11	1 592 803	2 021 350	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetares lön i genomsnitt
Universitet/forskarvärlden				
1950	9	30 733	34 614	6 040
1970	10	126 765	126 768	26 670
1980	10	263 444	249 550	69 470
1985	10	318 933	317 917	101 110
1990	10	482 030	695 156	150 340
1995	10	993 002	1 090 650	181 020
1998	10	732 383	1 182 518	210 300
1999	10	769 494	1 147 579	212 400
2000	10	741 631	1 094 406	221 086
2001	10	807 930	1 051 537	228 598
2002	10	851 383	1 025 824	239 930
2003	10	936 849	1 055 255	247 217
2004	10	912 651	889 763	254 160
2005	10	909 297	953 018	261 656
2006	10	1 000 831	995 673	269 030
2007	10	992 423	1 107 068	279 755
2008	10	1 021 412	1 071 899	291 458
2009	10	1 127 773	1 147 531	298 588
2010	10	1 207 495	1 239 439	307 234
2011	10	1 284 170	1 308 016	315 593
2012	10	1 236 710	1 221 184	328 235
2013	10	1 398 302	1 410 489	335 023
2014	10	1 442 499	1 498 826	342 847
2015	10	1 346 565	1 369 698	351 741
2016	10	1 426 906	1 747 874	358 218
2017	10	1 450 301	1 437 016	365 074
2018	10	1 460 588	1 449 628	375 333
2019	10	1 471 039	1 476 835	385 005
2020	10	1 520 966	1 516 436	390 256
2021	10	1 601 221	1 637 915	399 116
2022	10	1 631 987	1 649 889	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Media				
1950	11	37 594	37 123	6 040
1970	16	114 055	106 602	26 670
1980	15	222 279	192 406	69 470
1985	14	299 330	253 456	101 110
1990	16	645 993	588 967	150 340
1995	16	956 973	904 574	181 020
1998	16	1 119 953	1 093 682	210 300
1999	14	1 209 879	1 191 893	212 400
2000	16	1 157 269	1 230 863	221 086
2001	15	1 450 922	1 439 507	228 598
2002	16	1 471 096	1 461 530	239 930
2003	16	1 510 574	1 507 245	247 217
2004	16	1 567 448	1 548 676	254 160
2005	16	1 645 001	1 650 732	261 656
2006	16	1 823 917	1 824 215	269 030
2007	16	1 846 091	1 882 820	279 755
2008	16	1 920 985	1 904 379	291 458
2009	16	2 420 410	2 736 986	298 588
2010	16	2 156 306	2 248 238	307 234
2011	16	2 512 100	2 573 795	315 593
2012	16	2 340 735	2 293 971	328 235
2013	16	2 531 747	2 554 023	335 023
2014	16	2 347 772	2 301 609	342 847
2015	16	2 618 305	2 695 157	351 741
2016	16	2 588 715	2 680 938	358 218
2017	16	2 374 007	2 635 404	365 074
2018	16	2 496 764	2 495 301	375 333
2019	16	2 643 493	2 723 416	385 005
2020	16	3 108 269	3 124 198	390 256
2021	16	2 749 113	2 733 816	399 116
2022	16	2 975 695	3 021 781	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Ekonomer				
1950	6	23 843	24 109	6 040
1970	8	112 009	107 244	26 670
1980	10	245 134	204 122	69 470
1985	10	365 702	324 185	101 110
1990	10	646 314	601 161	150 340
1995	10	1 020 174	997 336	181 020
1998	10	1 276 254	1 270 845	210 300
1999	9	1 410 096	1 455 807	212 400
2000	10	1 257 117	1 712 367	221 086
2001	10	1 346 831	1 346 254	228 598
2002	10	1 540 872	1 708 038	239 930
2003	10	1 634 982	1 813 642	247 217
2004	10	1 953 874	2 890 978	254 160
2005	10	2 116 910	2 379 619	261 656
2006	10	2 567 999	2 807 524	269 030
2007	10	3 044 279	3 221 716	279 755
2008	10	1 573 267	1 694 668	291 458
2009	10	1 796 291	1 870 894	298 588
2010	10	1 946 968	2 077 333	307 234
2011	10	2 377 026	2 419 572	315 593
2012	10	2 849 103	3 143 686	328 235
2013	10	2 801 943	3 059 368	335 023
2014	10	2 245 107	2 726 026	342 847
2015	10	3 167 492	3 412 799	351 741
2016	10	3 226 728	3 488 991	358 218
2017	10	2 201 400	2 339 185	365 074
2018	10	2 300 430	2 528 745	375 333
2019	10	3 326 542	3 953 741	385 005
2020	10	2 498 506	2 521 930	390 256
2021	10	2 340 030	2 355 773	399 116
2022	10	2 508 919	2 490 083	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Folkrörelseorganisationer				
1950	11	30 731	30 711	6 040
1970	10	143 231	140 770	26 670
1980	11	243 252	218 775	69 470
1985	11	401 130	367 979	101 110
1990	11	676 273	623 527	150 340
1995	11	915 252	902 989	181 020
1998	11	1 096 479	1 078 718	210 300
1999	11	1 067 091	1 055 732	212 400
2000	11	1 109 084	1 116 110	221 086
2001	11	1 419 748	1 259 488	228 598
2002	11	1 446 251	1 198 089	239 930
2003	11	1 324 976	1 288 993	247 217
2004	11	1 407 831	1 410 956	254 160
2005	11	1 457 056	1 452 862	261 656
2006	11	1 395 458	1 272 741	269 030
2007	11	1 435 212	1 455 180	279 755
2008	11	1 620 385	1 578 021	291 458
2009	11	1 549 419	1 508 250	298 588
2010	11	1 786 287	1 867 215	307 234
2011	11	1 513 934	1 518 395	315 593
2012	11	1 929 563	2 754 578	328 235
2013	11	1 849 791	1 873 984	335 023
2014	11	1 428 901	1 403 116	342 847
2015	11	1 503 537	1 652 908	351 741
2016	11	1 509 782	1 490 133	358 218
2017	11	1 561 235	1 553 197	365 074
2018	11	1 691 570	1 729 066	375 333
2019	11	1 625 204	1 589 120	385 005
2020	11	1 784 629	1 828 137	390 256
2021	11	1 773 155	1 744 893	399 116
2022	11	1 989 690	1 984 909	408 943

År	Antal befattningar	Inkomst av tjänst	Sammanräknad nettoinkomst	Industriarbetarens lön i genomsnitt
Alla grupper				
1950	188	59 432	67 299	6 040
1970	198	198 970	192 648	26 670
1980	200	388 498	340 039	69 470
1985	200	603 502	598 370	101 110
1990	202	1 109 933	1 088 183	150 340
1995	202	1 741 756	1 891 948	181 020
1998	201	2 185 373	2 638 903	210 300
1999	197	2 333 557	2 649 339	212 400
2000	200	2 581 167	3 546 137	221 086
2001	199	2 506 672	3 005 056	228 598
2002	199	2 715 830	2 809 429	239 930
2003	199	2 735 037	2 891 994	247 217
2004	199	2 932 300	3 102 704	254 160
2005	198	3 366 179	3 888 705	261 656
2006	198	3 637 096	4 431 638	269 030
2007	198	3 922 143	5 088 992	279 755
2008	197	4 195 405	4 960 342	291 458
2009	197	3 959 850	4 721 424	298 588
2010	197	4 286 895	5 237 674	307 234
2011	197	4 613 448	5 353 281	315 593
2012	197	4 678 264	5 515 917	328 235
2013	197	5 003 852	5 837 094	335 023
2014	197	5 494 463	6 293 549	342 847
2015	197	5 671 454	6 569 592	351 741
2016	197	5 375 320	6 726 225	358 218
2017	197	5 828 951	7 153 914	365 074
2018	197	6 058 194	7 481 842	375 333
2019	197	6 331 255	7 653 045	385 005
2020	197	6 873 539	8 244 360	390 256
2021	197	7 465 444	8 822 541	399 116
2022	197	7 584 138	8 833 900	408 943

Not: inkluderar ett tak på motsvarande 200 industriarbetarlöner för att extremt höga inkomster för ett fåtal inte ska snedvrída resultaten. För undersökningen avseende 2022 års inkomster gällde detta tre personers sammanräknade inkomst. En person slog även i taket avseende inkomst av tjänst. Alla tre hade positioner inom näringslivsgruppen.

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

De elva urvalsgrupperna uppdelade på kön, åren 1950–2022, antal befattningar och sammanräknad inkomst i antal industriarbetarlöner

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Näringslivet						
1950	0		50	26,1	50	26,1
1970	0		50	14,2	50	14,2
1980	0		49	9,1	49	9,1
1985	0		50	13,1	50	13,1
1990	0		50	16,5	50	16,5
1995	0		49	26,3	49	26,3
1998	0		50	31,9	50	31,9
1999	0		50	32,4	50	32,4
2000	0		50	46,4	50	46,4
2001	1	29,5	49	33	50	33
2002	1	26,7	49	30,3	50	30,2
2003	2	14,8	48	31,5	50	30,8
2004	0		50	31,7	50	31,7
2005	0		50	40,7	50	40,7
2006	1	37,1	49	42,7	50	43
2007	2	62,1	48	47,1	50	50,8
2008	2	58,9	48	47,7	50	48,1
2009	2	30,1	48	43	50	42,5
2010	2	46,1	48	45,9	50	45,9
2011	2	40,2	48	46,3	50	46
2012	3	34,2	47	46,2	50	45,5
2013	3	65,2	47	48,9	50	49,9
2014	2	66	48	53,2	50	53,7
2015	2	59,6	48	54	50	54,3
2016	4	40,7	46	56,4	50	55,1
2017	4	50,2	46	60	50	59,2
2018	4	47,9	46	61,9	50	60,8
2019	5	38,5	45	62,6	50	60,2
2020	5	38,5	45	67,7	50	64,8
2021	7	46	43	73,1	50	69,3
2022	8	45,1	42	71,4	50	67,2

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Regering/riksdag						
1950	0		22	4,9	22	4,9
1970	0		23	5,3	23	5,3
1980	2	2,2	21	2,8	23	2,7
1985	3	1,9	20	2,5	23	2,4
1990	5	2,4	18	2,9	23	2,8
1995	7	3,2	17	3,4	24	3,3
1998	8	3,4	15	3,6	23	3,5
1999	6	3,3	16	4,2	22	4
2000	4	3,5	18	3,8	22	3,7
2001	4	3,7	18	3,6	22	3,6
2002	6	3,6	16	3,7	22	3,7
2003	6	3,6	16	3,7	22	3,7
2004	7	3,1	15	3,9	22	3,6
2005	8	3,3	14	3,7	22	3,6
2006	8	3,6	14	3,5	22	3,5
2007	8	4,2	14	8,4	22	6,9
2008	7	4,1	15	5,2	22	4,8
2009	6	4	16	5	22	4,7
2010	4	5	18	5,3	22	5,3
2011	5	4,5	17	5,3	22	5,1
2012	6	4	16	4,6	22	4,5
2013	7	4	15	4,8	22	4,5
2014	7	4	15	4,7	22	4,5
2015	11	4,9	11	3,9	22	4,4
2016	11	3,8	11	3,9	22	3,8
2017	11	3,8	11	4	22	3,9
2018	10	3,7	12	3,9	22	3,8
2019	10	3,7	12	3,9	22	3,8
2020	13	4,0	9	4,2	22	4,1
2021	14	3,6	8	4,3	22	3,9
2022	13	3,6	9	4,2	22	3,8

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Arbetsmarknadens parter						
1950	0		28	7	28	7
1970	0		29	5,4	29	5,4
1980	0		29	4,5	29	4,5
1985	1	2,5	28	4,9	29	4,8
1990	1	2,8	28	5	29	5
1995	5	3,4	24	6,3	29	5,8
1998	6	4,1	22	13,1	28	11,2
1999	6	4,2	22	9,6	28	8,4
2000	7	3,6	21	9,3	28	7,9
2001	8	3,5	20	9,1	28	7,5
2002	8	3,9	19	8,6	27	7,2
2003	7	3,7	20	6	27	5,4
2004	8	5,5	19	6	27	5,9
2005	10	4,7	16	10,2	26	8,1
2006	8	3,6	18	19,8	26	14,8
2007	8	3,6	18	11	26	8,7
2008	9	4,4	16	8,5	25	6,2
2009	10	4,4	15	8,4	25	6,6
2010	9	4,5	16	12,7	25	8,8
2011	9	4,2	16	11,1	25	7,7
2012	7	4	18	9,5	25	8
2013	7	4,6	18	6,8	25	6,2
2014	9	6,6	16	7	25	6,8
2015	11	5,6	14	6,4	25	6,1
2016	10	6,4	15	6,2	25	6,3
2017	11	5,9	14	5,4	25	5,6
2018	15	5,5	10	6,1	25	5,7
2019	15	4,3	10	7,5	25	5,6
2020	14	4,3	11	8,0	25	5,9
2021	14	4,2	11	7,4	25	5,6
2022	15	4,1	10	7,9	25	5,6

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Statliga bolag och verk						
1950	0		9	8,8	9	8,8
1970	0		10	7,2	10	7,2
1980	0		10	5,4	10	5,4
1985	0		10	5,8	10	5,8
1990	0		10	8,3	10	8,3
1995	1	3,7	9	15	10	13,9
1998	2	4,3	8	11,1	10	9,8
1999	2	6,3	8	12,1	10	10,9
2000	1	4,7	9	12	10	11,3
2001	2	15,1	8	10,7	10	11,6
2002	2	13,9	8	10,2	10	10,9
2003	1	3,2	9	13,2	10	12,2
2004	0		10	14,1	10	14,1
2005	0		10	16,7	10	16,7
2006	1	4,8	9	17,1	10	15,8
2007	1	4,6	9	17,9	10	16,6
2008	1	4,6	9	25,1	10	23
2009	2	10,7	8	26,4	10	23,3
2010	2	8	8	24,9	10	21,5
2011	2	12	8	21	10	19,2
2012	2	12,2	8	21,5	10	19,6
2013	2	12,2	8	20,4	10	18,7
2014	3	10,8	7	22,9	10	19,3
2015	4	10,5	6	23,7	10	18,4
2016	4	10,9	6	27,3	10	20,7
2017	4	11	6	26,4	10	20,2
2018	5	9,8	5	29,6	10	19,7
2019	5	10,6	5	29,8	10	20,2
2020	6	15,3	4	30,6	10	21,4
2021	9	20,7	1	10,7	10	19,7
2022	8	21,3	2	15,5	10	20,2

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri- arbetar- löner	Antal	Industri- arbetar- löner	Antal	Industri- arbetar- löner
Kommuner						
1950	0		20	4,7	20	4,7
1970	0		20	3,6	20	3,6
1980	0		20	2,8	20	2,8
1985	1	2,3	19	2,5	20	2,5
1990	1	3,2	19	2,8	20	2,8
1995	1	2	19	3,3	20	3,2
1998	3	3,2	17	3,3	20	3,3
1999	3	3,4	17	3,7	20	3,6
2000	4	3	16	3,8	20	3,7
2001	5	2,9	15	3,6	20	3,4
2002	7	2,8	13	3,6	20	3,3
2003	7	3,3	13	3,5	20	3,4
2004	8	3,5	12	3,5	20	3,5
2005	8	3,2	12	3,5	20	3,4
2006	8	3,4	12	3,4	20	3,4
2007	7	3,7	13	3,2	20	3,4
2008	8	3,6	12	3,3	20	3,4
2009	9	3,5	11	3,5	20	3,5
2010	7	3,8	13	3,7	20	3,7
2011	7	3,5	13	3,6	20	3,6
2012	6	3,3	14	3,5	20	3,4
2013	7	3,2	13	3,4	20	3,4
2014	6	5,2	14	3,5	20	4
2015	9	3,1	11	3,8	20	3,5
2016	9	3,2	11	3,8	20	3,5
2017	9	3,6	11	3,7	20	3,6
2018	9	3,4	11	3,8	20	3,7
2019	6	4,2	14	3,6	20	3,8
2020	7	4,6	13	3,5	20	3,9
2021	7	5,7	13	3,8	20	4,5
2022	6	6,2	14	3,4	20	4,2

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri- arbetar- löner	Antal	Industri- arbetar- löner	Antal	Industri- arbetar- löner
Kommunala verksamheter och bolag						
1950	0		12	4,8	12	4,8
1970	0		12	4,8	12	4,8
1980	0		12	3,5	12	3,5
1985	0		12	3,4	12	3,4
1990	0		12	3,6	12	3,6
1995	1	2,5	11	4,4	12	4,3
1998	2	2,1	10	4,7	12	4,4
1999	2	3,5	10	4,2	12	4,1
2000	1	4,8	11	4,3	12	4,3
2001	1	4,6	11	6,9	12	6,7
2002	1	4,4	11	3,9	12	4
2003	1	4,8	11	4	12	4,1
2004	1	5,3	11	3,9	12	4
2005	3	5,2	9	4,2	12	4,4
2006	2	5,1	10	4,2	12	4,3
2007	2	5	10	4,3	12	4,4
2008	3	4,1	9	4,5	12	4,4
2009	3	4,2	9	4,1	12	4,1
2010	3	4,2	9	4,3	12	4,3
2011	4	4,1	8	5,1	12	4,8
2012	4	4,1	8	4,3	12	4,3
2013	5	4,4	7	4,2	12	4,3
2014	5	4,6	7	4,4	12	4,5
2015	5	3,7	7	4,3	12	4
2016	5	4,2	7	4,3	12	4,3
2017	6	4,4	6	4,8	12	4,6
2018	6	4,6	6	4,1	12	4,3
2019	7	4,0	5	4,2	12	4,1
2020	6	3,9	6	4,4	12	4,2
2021	5	3,6	7	4,7	12	4,2
2022	6	4,3	6	4,9	12	4,6

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Överhettssamhället						
1950	0		10	6	10	6
1970	0		10	4,5	10	4,5
1980	0		11	4,4	11	4,4
1985	1	3,4	10	4,5	11	4,4
1990	1	4,1	10	4,9	11	4,8
1995	1	9,2	10	5,8	11	6,1
1998	1	2,4	10	6	11	5,6
1999	1	3	10	6,6	11	6,3
2000	1	2,9	10	7,3	11	6,9
2001	1	3,2	10	15,1	11	14
2002	1	2,6	10	4,9	11	5
2003	1	2,8	10	5,1	11	4,9
2004	1	3,1	10	3,9	11	3,8
2005	1	3	10	3,9	11	3,9
2006	1	2,8	10	3,9	11	6,1
2007	1	2,7	10	7,9	11	7,7
2008	1	3,6	10	7,1	11	6,8
2009	1	3	10	6,2	11	5,9
2010	2	3,7	9	9,9	11	8,8
2011	3	3,8	8	12,7	11	10,3
2012	3	4	8	9,2	11	7,8
2013	3	3,8	8	5,9	11	5,4
2014	3	4,2	8	5,7	11	5,3
2015	4	3,9	7	12,9	11	9,6
2016	3	4,2	8	6,1	11	5,6
2017	1	3,8	10	7,3	11	7
2018	2	3,4	9	7,4	11	6,7
2019	3	3,8	8	5,6	11	5,1
2020	3	3,8	8	6,2	11	5,6
2021	3	3,6	8	7,1	11	6,1
2022	4	3,4	7	5,8	11	4,9

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner	Antal	Industri-arbetar-löner
Universitet/forskarvärden						
1950	0		9	5,7	9	5,7
1970	0		10	4,8	10	4,8
1980	1	2,2	9	3,7	10	3,6
1985	0		10	3,1	10	3,1
1990	1	2	9	4,9	10	4,6
1995	1	3,4	9	6,3	10	6
1998	1	2	9	6	10	5,6
1999	1	2,3	9	5,8	10	5,4
2000	1	2,1	9	5,3	10	5
2001	1	4,3	9	4,6	10	4,6
2002	1	2,4	9	4,5	10	4,3
2003	0		10	4,3	10	4,3
2004	1	4	9	3,5	10	3,5
2005	1	5,9	9	3,4	10	3,6
2006	1	4,6	9	3,6	10	3,7
2007	2	4,7	8	3,8	10	4
2008	2	4,4	8	3,5	10	3,7
2009	2	5,4	8	3,4	10	3,8
2010	2	5,7	8	3,6	10	4
2011	2	6	8	3,7	10	4,1
2012	6	3,7	4	3,8	10	3,7
2013	5	3,7	5	4,7	10	4,2
2014	5	4	5	4,8	10	4,4
2015	5	3,8	5	4	10	3,9
2016	4	3,1	6	6,1	10	4,9
2017	4	3,1	6	4,5	10	3,9
2018	4	3,2	6	4,3	10	3,9
2019	5	2,9	5	4,7	10	3,8
2020	5	2,8	5	4,9	10	3,9
2021	4	2,8	6	4,9	10	4,1
2022	3	3	7	4,5	10	4

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner
Media						
1950	1	4,9	10	6,3	11	6,1
1970	1	3,2	15	4	16	4
1980	3	2,4	12	2,9	15	2,8
1985	1	3,7	13	2,4	14	2,5
1990	3	2,3	13	4,3	16	3,9
1995	5	3,8	11	5,5	16	5
1998	2	4,3	14	5,3	16	5,2
1999	3	5,6	11	5,6	14	5,6
2000	4	5,3	12	6	16	5,6
2001	5	5,1	10	6,9	15	5,9
2002	5	6,6	11	5,9	16	6,1
2003	7	7,1	9	5,3	16	6,1
2004	5	7,6	11	5,4	16	6,1
2005	6	6,1	10	6,4	16	6,3
2006	6	7,2	10	6,5	16	6,8
2007	6	5,9	10	7,2	16	6,7
2008	7	6,1	9	6,9	16	6,5
2009	6	7,9	10	9,9	16	9,2
2010	6	7	10	7,5	16	7,3
2011	6	7,9	10	8,3	16	8,2
2012	7	6,2	9	7,6	16	7
2013	7	7,2	9	7,9	16	7,6
2014	6	5,6	10	7,4	16	6,7
2015	4	6	12	8,2	16	7,7
2016	6	5,5	10	8,7	16	7,5
2017	8	5,5	8	8,9	16	7,2
2018	7	5,6	9	7,4	16	6,6
2019	5	7,3	11	7,0	16	7,1
2020	6	7,1	10	8,5	16	8,0
2021	6	7,5	10	6,5	16	6,8
2022	7	6,4	9	8,2	16	7,4

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner
Ekonomer						
1950	0		6	4	6	4
1970	0		8	4	8	4
1980	0		10	2,9	10	2,9
1985	0		10	3,2	10	3,2
1990	0		10	4	10	4
1995	0		10	5,5	10	5,5
1998	1	6,8	9	6	10	6
1999	1	9,7	8	6,5	9	6,9
2000	1	19,4	9	6,4	10	7,7
2001	1	10,1	9	5,4	10	5,9
2002	1	10,8	9	6,7	10	7,1
2003	2	12,3	8	6,1	10	7,3
2004	2	32,5	8	6,1	10	11,4
2005	2	3,8	8	10,4	10	9,1
2006	2	4,5	8	11,9	10	10,4
2007	2	5,4	8	13	10	11,5
2008	1	5,7	9	5,8	10	5,8
2009	2	3,5	8	7	10	6,3
2010	2	4,1	8	7,4	10	6,8
2011	1	6,6	9	7,8	10	7,7
2012	1	7,9	9	9,8	10	9,6
2013	2	6,4	8	9,8	10	9,1
2014	2	7	8	8,2	10	8
2015	2	7,6	8	10,2	10	9,7
2016	2	8,2	8	10,1	10	9,7
2017	4	6,6	6	6,3	10	6,4
2018	4	6,6	6	6,8	10	6,7
2019	5	5,5	5	15,1	10	10,3
2020	5	5,4	5	7,5	10	6,5
2021	3	5,2	7	6,2	10	5,9
2022	4	4,8	6	6,9	10	6,9

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner
Folkrörelseorganisationer						
1950	0		11	5,1	11	5,1
1970	0		10	5,3	10	5,3
1980	0		11	3,1	11	3,1
1985	0		11	3,6	11	3,6
1990	0		11	4,1	11	4,1
1995	2	3,8	9	5,2	11	5
1998	1	2,5	10	5,4	11	5,1
1999	2	3,4	9	5,3	11	5
2000	2	3,3	9	5,4	11	5
2001	3	3,5	8	6,3	11	5,5
2002	3	3,4	8	5,6	11	5
2003	3	3,6	8	5,8	11	5,2
2004	3	4	8	6,1	11	5,6
2005	3	3,4	8	6,3	11	5,6
2006	3	3,5	8	5,2	11	4,7
2007	3	3,9	8	5,7	11	5,2
2008	2	3,8	9	5,8	11	5,4
2009	2	3,7	9	5,3	11	5,1
2010	2	3,9	9	6,6	11	6,1
2011	3	3,8	8	5,2	11	4,8
2012	3	3,4	8	10,2	11	8,4
2013	4	3,2	7	7	11	5,6
2014	4	3,2	7	4,6	11	4,1
2015	3	3,1	8	5,3	11	4,7
2016	3	3,1	8	4,6	11	4,2
2017	3	3,2	8	4,7	11	4,3
2018	2	4,1	9	4,7	11	4,6
2019	2	3,2	9	4,3	11	4,1
2020	5	5,8	6	3,8	11	4,7
2021	5	5,5	6	3,4	11	4,4
2022	4	4,2	7	5,2	11	4,9

År	Kvinnor		Män		Kvinnor och män	
	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner	Antal	Industriarbetarlöner
Alla grupper						
1950	1	4,9	187	11,2	188	11,1
1970	1	3,2	197	7,2	198	7,2
1980	6	2,3	194	5	200	4,9
1985	7	2,5	193	6	200	5,9
1990	12	2,6	190	7,5	202	7,2
1995	24	3,6	178	11,4	202	10,4
1998	27	3,6	174	13,9	201	12,5
1999	27	4,2	170	14	197	12,5
2000	26	4,4	174	17,8	200	16
2001	32	5,5	167	14,6	199	13,1
2002	36	5,3	163	13,1	199	11,7
2003	39	5,1	160	13,3	199	11,7
2004	36	6,1	163	13,6	199	12,2
2005	42	4,3	156	17,7	198	14,9
2006	40	5,8	158	19,3	198	16,5
2007	42	7,1	156	21,2	198	18,2
2008	43	6,9	154	20,3	197	17
2009	45	5,9	152	18,7	197	15,8
2010	41	6,9	156	19,7	197	17
2011	45	6,5	152	20	197	17
2012	48	6,5	149	20,1	197	16,8
2013	52	8,3	145	20,7	197	17,4
2014	52	7,7	145	22,6	197	18,3
2015	60	6,8	137	23,9	197	18,7
2016	61	7,3	136	23,9	197	18,8
2017	65	7,8	132	25,4	197	19,6
2018	68	7,5	129	26,5	197	19,9
2019	68	7,3	129	26,5	197	19,9
2020	75	7,7	122	29,4	197	21,1
2021	77	10,2	120	29,7	197	22,1
2022	78	10,3	119	29	197	21,6

Not: Inkluderar ett tak på motsvarande 200 industriarbetarlöner för att extremt höga inkomster för ett fåtal inte ska snedvrída resultaten. För undersökningen avseende 2022 års inkomster gällde detta tre personer, som alla hade positioner inom näringslivsgruppen.

Källa: Skatteverket samt egna beräkningar.

Maktelitens samtliga befattningar, inkomst av tjänst och sammanräknad inkomst 2022 i kronor

Tabell 9.3

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Näringslivet, vd		
AB Volvo	46 705 623	51 887 242
AFRY	17 087 481	18 428 449
Alfa Laval	32 290 909	32 303 395
Assa Abloy ³	44 258 000	44 258 000
Astra Zeneca AB	37 702 451	40 361 286
Atlas Copco	32 483 873	33 033 873
Axel Johnson Holding	15 387 806	15 813 325
Bergendahl och son	20 206 569	34 079 929
BillerudKorsnäs	17 896 919	18 056 322
Boliden	14 306 254	15 677 818
Bravida Holding	17 043 017	18 973 144
Electrolux	27 691 257	27 873 734
Epiroc	20 052 092	20 311 972
Ericsson ³	60 415 610	60 415 610
Essity	17 689 400	18 070 663
Folksam	6 797 710	6 784 794
Getinge ³	33 453 000	33 453 000
H&M	21 760 893	21 557 361
Handelsbanken	14 946 448	15 132 263
Hexagon ^{3,4,5}	187 074 768	187 074 768
Holmen	18 396 645	24 508 859
Husqvarna	25 869 537	26 094 036
ICA Gruppen	20 139 416	20 422 333
IF Skadeförsäkring ³	27 889 000	27 889 000
Industrivärden	17 052 959	17 591 287
Ingka	2 632 849	2 620 200
Investor	22 627 752	23 109 331
JM	13 124 585	14 281 933
Kinnevik	18 990 229	31 481 332
LE Lundbergföretagen ⁴	8 523 138	667 938 989
LKAB	9 653 503	9 902 688
Loomis ¹	11 409 150	26 998 556
Länsförsäkringar ¹	6 203 557	6 221 251
NCC	14 162 860	16 477 658
Nibe industrier	2 476 780	51 877 948
Peab	9 494 091	11 758 796
Saab	17 253 912	17 943 492
Sandvik	23 425 611	23 389 547
SCA	10 306 719	10 420 190
Scania	20 954 537	21 863 308
SEB	14 229 311	17 033 555
Securitas ³	41 417 000	41 417 000
Skanska	30 090 809	31 531 138

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
SKF	18 313 095	18 566 439
SSAB	17 971 430	18 057 688
Stena	18 646 879	45 766 021
Swedbank	13 733 161	13 816 495
Södra	10 255 620	10 153 316
Trelleborg	21 826 918	21 707 541
Volvo car ^{1,4}	73 108 746	88 066 622
MEDEL med inkomsttak	22 802 873	27 494 775
MEDEL utan inkomsttak	24 908 598	41 449 070
MEDIAN	18 354 870	21 632 451

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Regering/riksdag		
Statsminister ²	2 455 350	2 460 508
Utrikesminister ¹	1 704 000	1 710 288
Finansminister ²	1 668 000	1 671 402
Socialminister ¹	1 769 388	1 753 705
Försvarsmister ¹	1 892 616	1 860 393
Arbetsmarknadsminister ¹	1 704 000	1 732 441
Justitieminister ¹	1 736 221	1 679 145
Kabinettsekreterare Utrikesdepartementet ¹	1 304 083	1 314 466
Statssekreterare Finansdepartementet ²	1 309 619	1 476 379
Statssekreterare Försvarsdepartementet ¹	1 303 676	1 288 761
Talman	2 136 452	2 076 017
Ordförande Finansutskottet ¹	1 209 500	1 161 253
Ordförande Konstitutionsutskottet ¹	1 073 400	1 076 971
Ordförande Miljö- och jordbruksutskottet ¹	1 117 386	1 278 521
Partiledare Centerpartiet ¹	1 618 125	1 601 289
Partiledare Liberalerna	1 630 025	2 341 594
Partiledare Vänsterpartiet ¹	839 040	821 082
Partiledare Moderaterna ¹	2 171 400	2 112 009
Partisekreterare Socialdemokraterna	1 595 693	1 596 655
Vice ordförande Finansutskottet ¹	1 139 270	1 117 103
Vice ordförande Konstitutionsutskottet ¹	1 116 053	1 063 728
Vice ordförande Miljö- och jordbruksutskottet ¹	973 111	970 345
MEDEL	1 521 200	1 552 912
MEDIAN	1 606 909	1 598 972

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Arbetsmarknadens parter		
Svenskt Näringsliv, <i>ordförande</i> ¹	6 433 533	7 050 087
Svenskt Näringsliv, <i>vd</i>	6 766 840	6 683 754
Svenskt Näringsliv, <i>vice vd</i>	4 350 833	4 377 385
Svenskt Näringsliv, <i>administrativ direktör</i> ¹	3 119 163	2 992 189
Teknikföretagen, <i>vd</i>	5 192 942	5 232 703
Teknikföretagen, <i>administrativ chef</i>	1 432 654	1 313 936
Svensk Handel, <i>vd</i> ¹	2 823 660	2 742 254
Byggföretagen, <i>vd</i>	2 840 422	2 774 332
SKR, <i>vd</i> ¹	2 470 339	2 443 979
SKR, <i>chef avdelningen för ledningsstöd</i>	1 656 586	1 565 685
LO, <i>ordförande</i>	1 341 207	1 308 613
LO, <i>avtalssekreterare</i>	1 144 860	1 137 758
LO, <i>kanslichef</i> ¹	1 503 825	1 495 058
IF Metall, <i>ordförande</i>	1 051 671	1 035 911
IF Metall, <i>ekonomichef</i>	1 518 470	1 499 601
Handelsanställdas förbund, <i>ordförande</i>	1 116 367	1 073 285
Kommunal, <i>ordförande</i>	1 219 072	1 212 622
Kommunal, <i>ekonomichef</i>	1 139 623	1 112 964
TCO, <i>ordförande</i>	1 983 709	1 939 429
Unionen, <i>ordförande</i>	1 794 706	1 751 012
Unionen, <i>ekonomichef</i>	1 201 731	1 203 434
Läraryrket, <i>ordförande</i>	1 581 133	1 546 611
SACO, <i>ordförande</i>	1 182 582	1 161 940
Sveriges Ingenjörer, <i>ordförande</i>	1 687 706	1 673 196
Vision, <i>ordförande</i>	1 341 293	1 279 539
MEDEL	2 315 797	2 304 291
MEDIAN	1 581 133	1 546 611

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Statliga bolag och verk		
Riksbanken, <i>riksbankschef</i>	4 947 527	5 097 345
PostNord, <i>vd</i>	12 305 988	12 455 546
Telia Company, <i>vd</i>	20 295 953	20 345 464
SJ, <i>vd</i>	6 452 411	6 423 655
Trafikverket, <i>gd</i>	2 196 853	2 187 087
Systembolaget, <i>vd</i>	8 542 558	8 662 589
Vattenfall, <i>vd</i>	15 707 863	15 635 245
Riksrevisionen, <i>riksrevisor</i>	2 158 179	2 075 419
Apoteket, <i>vd</i>	7 504 880	7 596 699
Skatteverket, <i>gd</i>	2 068 457	2 050 402
MEDEL	8 218 067	8 252 945
MEDIAN	6 978 646	7 010 177

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Kommuner		
KS ordförande, Stockholm ¹	1 718 000	4 156 106
Stadsdirektör Stockholm ¹	2 393 405	2 401 247
KS ordförande, Göteborg ¹	1 128 507	1 154 465
Stadsdirektör Göteborg	1 982 284	2 032 637
KS, ordförande Malmö	1 645 583	2 575 569
Stadsdirektör Malmö	1 650 412	1 676 249
KS ordförande, Uppsala	1 293 241	1 242 412
Stadsdirektör Uppsala	2 046 639	2 045 160
KS ordförande, Linköping ¹	1 114 510	1 173 929
Kommundirektör Linköping	1 834 468	1 836 457
KS ordförande, Örebro	863 868	861 632
Kommundirektör Örebro	1 509 477	1 418 184
KS ordförande, Västerås	1 010 247	989 584
Stadsdirektör Västerås	1 969 448	2 933 347
KS ordförande, Helsingborg ¹	1 272 710	1 257 505
Stadsdirektör Helsingborg ¹	1 920 688	1 916 122
KS ordförande, Norrköping ¹	876 560	821 247
Kommundirektör, Norrköping ²	1 639 610	1 639 098
KS ordförande, Jönköping	1 024 688	1 025 230
Stadsdirektör, Jönköping	1 572 488	1 508 093
MEDEL	1 523 342	1 733 214
MEDIAN	1 606 049	1 573 596

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Kommunala verksamheter och bolag, Högsta tjänsteman		
Stockholm, bostäder	2 050 041	2 068 526
Stockholm, social omsorg ¹	1 774 541	1 746 735
Stockholm, trafik	2 290 905	2 240 269
Stockholm, sjukvård	2 346 741	2 271 479
Göteborg, bostäder	1 884 332	1 829 463
Göteborg, social omsorg	1 536 818	1 490 950
Göteborg, trafik	1 768 144	1 763 189
Göteborg, sjukvård ²	1 426 044	1 362 940
Malmö, bostäder	1 869 426	1 808 331
Malmö, social omsorg	1 181 139	1 190 587
Malmö, trafik	1 627 753	1 669 849
Malmö, sjukvård	1 399 757	3 038 257
MEDEL	1 762 970	1 873 381
MEDIAN	1 771 343	1 785 760

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Överhettssamhället		
H.M. Konungen	618 700	4 942 385
Riksmarskalken	2 413 292	2 433 921
Ambassadör London	1 172 154	1 166 734
Ambassadör Washington	1 306 221	1 278 175
Högsta domstolen, <i>ordförande</i>	1 985 577	2 069 887
Svea Hovrätt, <i>president</i>	1 890 947	1 924 083
Riksåklagaren	1 730 354	1 638 918
Ärkebiskopen ¹	1 510 498	1 542 427
Biskop Lund	1 380 832	1 378 532
ÖB	2 162 099	2 145 131
Arméchefen	1 350 160	1 714 652
MEDEL	1 592 803	2 021 350
MEDIAN	1 510 498	1 714 652

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Universitet/forskning		
Chalmers, <i>rektor</i>	2 546 474	2 524 102
Handelshögskolan, <i>rektor</i>	3 190 233	3 201 447
Karolinska institutet, <i>rektor</i>	2 112 423	1 996 463
Konstfack, <i>rektor</i>	1 289 931	1 278 040
Socialhögskolan Stockholm, <i>prefekt</i>	945 532	883 027
Uppsala universitet, <i>rektor</i>	1 911 442	2 191 402
Nationalekonomiska institutionen Uppsala, <i>prefekt</i>	1 215 488	1 211 306
Nationalekonomiska institutionen Stockholm, <i>prefekt</i>	1 025 297	1 105 178
Företagsekonomiska institutionen Lund, <i>prefekt</i>	904 458	943 322
Juridiska fakulteten Lund, <i>dekan</i>	1 178 588	1 164 598
MEDEL	1 631 987	1 649 889
MEDIAN	1 252 710	1 244 673

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Ekonomer		
Nasdaq Stockholm, <i>vd</i>	7 319 356	7 288 607
Finansinspektionen, <i>gd</i>	1 716 445	1 650 158
Nordea, <i>chefsekonom</i>	2 365 925	2 260 372
Handelsbanken, <i>chefsekonom</i>	2 901 171	2 845 469
SEB, <i>chefsekonom</i>	2 367 968	2 397 225
LO, <i>chefsekonom</i>	1 335 082	1 477 891
Unionen, <i>chefsekonom</i> ¹	958 754	969 561
SACO, <i>chefsekonom</i>	921 605	866 042
Svenskt Näringsliv, <i>chefsekonom</i> ²	2 612 873	2 558 031
Teknikföretagen, <i>chefsekonom</i>	2 590 011	2 587 470
MEDEL	2 508 919	2 490 083
MEDIAN	2 366 947	2 328 799

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Media		
DN, chefredaktör	4 818 256	4 728 960
Aftonbladet, chefredaktör	4 743 018	4 877 027
DI, chefredaktör	4 772 981	5 619 323
DI, politisk redaktör ¹	1 256 731	1 242 192
SR, vd	3 383 935	3 355 186
SVT, vd	3 649 554	3 734 225
SVT, mediedirektör	2 568 017	2 599 397
Ekot, chef	1 150 720	1 148 192
TV4, vd ¹	7 903 089	8 031 993
Svenska Dagbladet, chefredaktör	2 952 398	2 908 766
DN, politisk redaktör	1 160 053	1 139 263
DN, debattredaktör	483 367	490 403
GP, chefredaktör	1 971 253	1 943 435
Expressen, chefredaktör	3 731 017	3 591 429
TV4 programdirektör nyheter och samhälle	1 823 362	1 759 932
Aftonbladet, politisk chefredaktör	1 243 367	1 178 778
MEDEL	2 975 695	3 021 781
MEDIAN	2 760 208	2 754 082

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Folkrörelseorganisationer		
LRF, vd	3 724 166	3 917 694
HSB, ordförande	1 671 413	1 635 606
HRF, förbundsordförande	1 396 703	1 382 250
Folkets Hus och Parker, vd	1 327 461	1 269 411
Fotbollsförbundet, generalsekreterare	2 628 789	2 581 398
Riksidrottsförbundet, generalsekreterare	835 831	829 892
Fräidrottsförbundet, generalsekreterare	825 698	914 444
Röda Korset, generalsekreterare	1 227 631	1 170 140
IOGT/NTO, generalsekreterare	913 834	863 588
ABF, förbundssekreterare	757 863	716 072
KF, vd	6 577 204	6 553 506
MEDEL	1 989 690	1 984 909
MEDIAN	1 327 461	1 269 411

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Medlemsförbund i LO, ordförande		
<i>Ingår i urvalet till makteliten-undersökningen:</i>		
IF Metall	1 051 671	1 035 911
Handelsanställdas förbund	1 116 367	1 073 285
Kommunal	1 219 072	1 212 622
<i>Ingår ej i urvalet till makteliten-undersökningen:</i>		
Byggnadsarbetareförbundet	1 349 031	1 335 802
Elektrikerna	1 006 710	997 504
Fastighets ¹	902 723	885 339
GS	1 005 340	1 009 638
Hotell och Restaurang	1 196 332	1 207 588
Livs	1 120 383	1 073 746
Musikerna	1 155 567	1 093 128
Målarna	1 091 762	1 079 129
Pappers	988 574	964 766
Seko	1 081 907	1 080 712
Transport	862 594	820 888
MEDEL	1 082 002	1 062 147
MEDIAN	1 086 835	1 073 516

Befattning	Inkomst av tjänst	Sammanräknad inkomst
Företag där LO har stort inflytande, vd		
<i>Ingår i urvalet till makteliten-undersökningen:</i>		
Folksam	6 797 710	6 784 794
<i>Ingår ej i urvalet till makteliten-undersökningen:</i>		
AMF	7 241 801	6 554 941
AFA försäkring	5 690 246	5 584 000
Fora	6 474 089	6 372 636
MEDEL	6 550 962	6 324 093
MEDIAN	6 635 900	6 463 789

¹ Inkomst och position för år 2021 på grund av byte av person på positionen under 2022.

² Inkomst och position för år 2020 på grund av byte av person på positionen under 2021 och 2022.

³ Inkomst hämtad från årsredovisning istället för Skatteverket på grund av boende utomlands. I dessa fall finns inga inkomster från exempelvis andra bolagsengagemang eller kapitalinkomster med.

⁴ I de fall då mycket höga inkomster gjort att personers inkomst av tjänst eller sammanräknade inkomst överstiger motsvarande 200 industriarbetarlöner har ett tak satts i beräkningarna på 81 788 548 kronor (= 200 industriarbetarlöner). I denna tabell redovisas dock den fullständiga inkomsten av tjänst respektive sammanräknade inkomsten.

⁵ Inkomst redovisad i EURO i företagets årsredovisning. Växelkurs per 2022-12-31 använd för att beräkna inkomst i SEK.

Källa: Skatteverket.

Den krets av löntagare som har de högsta befattningarna inom näringsliv, politik, ekonomi och andra viktiga samhällsområden återfinns inte som en egen grupp i den offentliga inkomststatistiken. Syftet med denna rapportserie är att avhjälpa denna brist och ge samlad systematiserad kunskap om hur den svenska maktelitens inkomster har utvecklats över tiden.

Med denna rapportserie vill vi synliggöra skillnaderna mellan vanliga löntagares och denna elits inkomster. Vår utgångspunkt är att det har betydelse om makteliten har långt högre inkomster än de människor som påverkas av deras beslut. Det säger också något grundläggande om vårt samhälle om skillnaderna trendmässigt ökar eller minskar.

Det här är den tjugofjärde rapporten i LOs serie om maktelitens inkomstutveckling. I år följs tidsserien från 1950 upp med 2022 års inkomster. Undersökningen visar på en dramatisk inkomstutveckling sedan 1980-talet, med en snabbt ökande inkomstklyfta mellan makteliten och vanliga arbetare.

Rapporten kan hämtas som pdf-dokument på LOs hemsida eller beställas från LO-distribution: lo.shop.strd.se.

Februari 2024

ISBN 978-91-566-3653-0

www.lo.se

Landsorganisationen i Sverige